

**NIECH ŻYJE RZĄD  
ROBOTNICZY  
I WŁOSCIANSKI**

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 do 2 po południu.  
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.  
Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy  
Kasa czynna od 11 do 1-ej.  
Opłata pocztowa uiszczona rycałtem.

**ROBOTNIK**  
CENTRALNY ORGAN P.P.S.  
**PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!**

**NIECH ŻYJE  
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, ul. Warecka № 7  
Redakcja — tel. 176-70.  
Administracja — tel. 120-13.  
Drukarnia — tel. 173-43.  
Konto czekowe P. K. O. Nr. 175  
**NUMER POJEDYNCZY  
20 GROSZY.**

**GŁOS MA WARSZAWA!**

Jesteśmy już dosłownie prawie w przededniu wyborów. Poszczególne stronnictwa i grupy sformułowały programy i hasła, możemy, pozostawiając na uboczu demagogię agitacyjną, ustalić oblicze i plany obywateli, które staną do walki.

KOPS oparł całą swoją akcję o straszak antysemicki; ani w prasie „dwunastki”, ani na jej wiecach nie spotkaliśmy żadnej twórczej myśli, żadnego praktycznego projektu naprawy istniejących stosunków. W gruncie rzeczy jest to stan naturalny. Prawica polska pod względem ideowym zamiera; wobec samorządu i jego zadań zajmuje oddawna, od początku niepodległości właściwie, postawę dwuznaczną i nieszczerą. Nie wie, co ma z nim robić; spekuluje pomiędzy tęsknotą do państwa policyjnego, a interesami klienteli prowincjonalnej — przeróżnych kupców, majsterków, organistów. Zagadnienie praw i zadań samorządu ujmuje wyłącznie pod kątem widzenia antyżydowskim albo — w województwach południowo-wschodnich — antyukraińskich. Wybory samorządowe w tym rozumieniu — to igrzysko bojów narodowościowych. A praktyka pracy samorządowej sprowadza się do „odrabiania kawałków” i poświęcania wszystkiego na ołtarzu wymagalności właścicieli kamienicy i właścicieli sklepów.

Żydowski Blok Narodowy określiłby, jako stronę odwrotną tego samego medalu. Gospodarczo wchodzi tu w grę akurat identyczne postulaty kamieniczników, kupców, sklepikarzy. „Ideologia” polega na obronie nacjonalizmu żydowskiego przed nacjonalizmem polskim z dodatkiem obscurnego klerykalizmu chasydów.

N. P. R. (Nr. 11) i „drobnerowców” (Nr. 14) trzeba pominąć; pierwszy nie istnieje w Warszawie wcale, jako ruch masowy, drugi, jeżeli coś ma do wygrania, — to „inteligentny” pomysł unieważnienia listy komunistycznej. Na całą resztę od p. Żółtka do hr. Grocholskiego — szkoda miejsca. Socjaliści żydowscy, a przedewszystkiem Bund, stanowią siłę przeciwną sojuszu sjonistów i ortodoksów.

W społeczeństwie polskim pozostaje lista Nr. 25, porozumienie Partii Pracy, „Głosu Prawdy” i Związku Naprawy Rzeczypospolitej. Polemika nasza z temi grupami przybiera nierzadko charakter wzajemnie ostrej. Zarzucamy im wiele. Jest rzeczą godną podziwu, jak mało zdolności organizacyjnych wykazał dotąd w Polsce kierunek — nazwijmy go — postępowy, czy radykalny, czy liberalny wreszcie; jak mało zdolności organizacyjnych i jakże dużo chaosu ideowego, skłonności do rozłamów, braku konsekwencji. Zaczęły kampanie wyborczą od proklamowania naiwnego i nieszczerego hasła rzekomej wyłączności gospodarczej pracy samorządowej. Tuż zaraz wyyskał też kampanie dla nowej, setnej z kolei próby „rejestrowania radykałów polskich”.

Znać chęć stworzenia programu samorządowego, ale są to narazie strzępy myśli i planów, nie powiązane jeszcze ze sobą organicznie. Nieszczęście naszej inteligencji radykalnej polega na nieumiejętności określenia, jakiego stanowiska chce zająć w Polsce, jaką rolę w niej odegrać. Jeżeli pragnie wyjść z epoki „kanapowego” istnienia, musi zrezygnować z pretensji do organizowania całej inteligencji, jako osobnej klasy społecznej. Bo taka klasa żyje tylko w marzeniach. Masy pracowników umysłowych odbywają proces posuwania się ku socjalizmowi, a pozatym zawsze pozostaną odłamy inteligencji nacjonalistycznej, konserwatywnej i t. d. Wydaje mi się, że zrozumiała tę prawdę część kierowników Partii Pracy. Niestety, część tyłko.

Stąd też wynika bałamutne, niewyraźne oblicze listy Nr. 25. Szkielety ona zaledwie istotne problemy

**2 W dniu 22 maja wszystkie głosy pracującej Warszawy oddane 2 będą w imię rozwoju samorządu, w imię demokracji, w imię praw 2 ludowych na listę, oznaczoną cyfrą 2, na listę P. P. S.**

**Do Inteligencji Pracującej**

OBYWATELE! OBYWATELKI!

Za dni kilka przez ludność Warszawy zostanie powołana nowa Rada Miejska. Wynik wyborów będzie miał ogromne znaczenie dla przyszłego rozwoju naszej stolicy. Ale poza tem będzie on także odbiciem prądów politycznych, nurtujących szerokie warstwy naszego narodu, oznaczeniem jego kierunków ideowych.

Jest więc to chwila, w której pójście do urny wyborczej jest wielkim aktem politycznym. Spełniony on być musi w poczuciu obowiązku względem własnego społeczeństwa.

Zwracamy się do Was z wezwaniem, abyście w dniu 22 maja oddali swe głosy na listę Polskiej Partii Socjalistycznej. Wezwanie to czynimy w tem głębokim przekonaniu, że jest to jedyna droga, którą inteligencja pracująca przy wyborach iść powinna.

Nie jest przypadkiem chwila, umoszcza się nad przeszłością Polskiej Partii Socjalistycznej. Nie jest przypadkiem ogromny jej rozrost w niepodległej Polsce i jej przodownictwo w demokracji polskiej. Nie jest przypadkiem, że w jej szeregach zawsze stawali ludzie wielkiego czynu i myśli, że jej wodzowie stawali się wodzami narodu i budowniczymi państwa.

Potęga Polskiej Partii Socjalistycznej jest to potęga ludu pracującego, walczącego w zbiorowym wysiłku o nowe życie, jest to potęga idei, koło której lud ten się skupił, której sztandary zostały dźwignięte i wzniesione wysoko kiedyś w walce o niepodległość, dziś — o wyzwolenie świata pracy, o jego prawa i rzady.

Polska ma przed sobą długi jeszcze okres zmagania się wewnątrz i zewnątrz, pnie się przed nią droga ciężkich trudów i przeszkód. Wszystko więc co w narodzie naszym jest żywe i twórcze, wszystko, co pragnie trudy te pokonać i Polskę krajem wolnym wewnątrz, wielkim wobec obcych uczynić, zespolić się winno. Bogactwo materialne i duchowe narodu, jego wartość wewnętrzna i zdolność do rozwoju od tego zespolenia zależy. Polski obóz pracy zorganizowany być musi i skonolidowany, jeśli chce zwyciężyć. Inaczej marnieć będą jego siły, inaczej nie spełni swojej roli.

I w imię tej prawdy wzywamy pracowników umysłowych, by w dniu głosowania nie odłączali się od polskiego ludu pracującego. Odczytujemy się do nich z ostrzeżeniem, by nie czynili bezcelowych i szkodliwych wysiłków tworzenia odrębnych organizacyj i partii, by nie rozpraszali sił ludu pracującego. Czem będzie inteligencja pracująca, gdy oderwie się od gleby własnej, którą stanowi Polska pracująca? Niczem. Czem będzie, jeśli na tej glebie umocni się i stężeje? Będzie tem, czem będzie lud, będzie wszystkim.

Polska Partia Socjalistyczna jest czemś więcej, aniżeli ścisłą organizacją ludzi wewnątrznie statutowych. W jej sferze działania, w jej czynach, w jej hasłach kształtowała się i hartowała Polska. Był czas, gdy zamknęła ona w sobie i przechowała aż do zdobycia niepodległości wielkie echo tradycji powstańczej, gdy wniosła ducha pokolenia, które wydało Mickiewicza, Słowackiego, Lelewela, gdy chroniła sztandary roku 1863, nie pozwalając im upaść, nie dając ich pogrzebać. W atmosferze jej czynów rozwijała się twórczość Polski piszącej. Ona uczyniła z proletariatu wielką siłę narodu polskiego, stała się jednym z pulkerzy naszej niepodległości.

Głosowanie na listę Polskiej Partii Socjalistycznej nie jest zamykaniem się w ramach partyjności. Jest wyjściem na szerokie pole pracy na rzecz ludu i Polski. Pracownicy umysłowi wstąpić mogą na to pole, jak oracze żyznej roli. Kto ich stamtąd sprowadza, kto ich od tej pracy odciąga, ten ich siły marnuje, do bezpłodnego ich marnowania skłania. Tam, gdzie tworzy swe życie lud pracujący, tam być powinna inteligencja pracująca. Niech nie odbiega od tego warsztatu na pierwsze wezwanie każdej doraźnie skupionej grupki. Niech skupia się coraz bardziej na właściwym sobie miejscu.

Pracownicy umysłowi! Nie ma różnicy społecznej między wami i robotnikami. Inteligencjo pracująca. Jesteś tylko drobną cząstką klasy pracującej.

W życiu politycznym naszego narodu inteligencja z polskim ruchem ludowym współpracować powinna.

I dlatego w dniu 22 maja niech głosuje na listę

**2**

- Bolesław Limanowski.
- Andrzej Strug.
- Gustaw Daniłowski.
- Romuald Minkiewicz.
- Jan Dąbrowski
- Karol Irzykowski.
- St. Kopciński.

samorządu; szkicuje, i chwycie się, i waha, niepewna własnej podstawy społecznej, nadrabiając tupetem i tromladracją.

Socjalizm polski dokonał już ogromnej pracy w zakresie samorządowej teorii i praktyki. Nie ukrywa wcale, że wybory niedzielne będą miały znaczenie i gospodarcze, i polityczne zarazem. Swoją program przygotował. Ogarnia nim potrze-

by i dążenia klasy robotniczej oraz pracowników umysłowych.

Trudno! Taki jest układ sił, taką jest rzeczywistość. Jutro Polski zależy w stopniu ogromnym od solidarności proletariatu i pracującej inteligencji. Solidarność prawdziwa istnieje pod jednym tylko wspólnym sztandarem.

A teraz głos ma Warszawa.

Mieczysław Niedziałkowski.

**CO WAM DA ZWYCIĘSTWO SOCJALISTÓW?**

Wielki film o pracy socjalistów w Wiedniu, wyświetlany będzie jutro w podwórzu lokalu P. P. S.

**ALEJE JEROZOLIMSKIE 6**

0 godz. 9, 10 i 11 wieczorem

**WEJŚCIE BEZPŁATNE**

**DWÓJKA Z KROPKĄ JEST WAŻNA!**

Wobec rozszerzanych przez agitatorów KOPS'a pogłosek iż dwójka z kropką jest nieważna i, że kartki głosowania z taką dwójką będą nieważnione Warsz. O. K. R. P. P. S. komunikuje, iż na mocy decyzji Głównego Komisarza Wyborczego dwójka z kropką jest ważna i kart-

ki wyborcze z cyfrą 2 i umieszczoną za nią kropką ważność swą zachowują! Jest to uczynione w tym celu by odwróconą „dwójkę” nie brano omyłkowo za siódemkę. O. K. R. P. P. S. poleca delegatom fabrycznym i mężom zaufania odczytanie powyższego wyjaśnienia na masówkach.

**POLSKA I LITWA**

Nie ulega już dziś wątpliwości, że wielkie mocarstwa zachodnie, a w pierwszym rzędzie Anglja, wywierają nacisk na Rząd litewski w kierunku nawiązania bezpośrednich stosunków z Rzeczpospolitą Polską. Formy i szczegóły tego nacisku nie są nam znane. Sądzymy wszakże, iż postawa Polski wobec tej akcji jest zupełnie jasna. Polska przy-  
mie z pewnością każdą propozycję wszczęcia rozmów z Kowmem i będzie dążyła do pomyślnego ich rezultatu.

Z naszego specjalnie punktu widzenia duża trudność leży w charakterze dzisiejszego dyktatorskiego gabinetu p. Waldemarasa. Gabinet ten powstał z wojskowego zamachu stanu i trwa w tej chwili poprzez drugi zamach stanu, ponieważ rozwiązał Sejm i — wbrew

Konstytucji nie rozpiął nowych wyborów.

Grupa rządząca w społeczeństwie litewskim jest zupełnie osamotniona, szczególnie od czasu zerwania z demokracją chrześcijańską. Katastrofa imprezy p. Waldemarasa wydaje się — trochę przedź czy trochę później — nieuniknioną.

Rozumiemy doskonale, że Polska nie może w żadnym stopniu i pod żadnym pozorem wtrącać się do wewnętrznych stosunków Litwy. Ale trwałość i lojalność porozumienia polsko-litewskiego wymaga także i bodaj w pierwszym rzędzie bezpośredniego i możliwie stałego kontaktu demokracji polskiej z demokracją litewską. Obowiązek ten ciąży przedewszystkiem na socjalistach polskich.  
S. K.

**C. K. W.**

Wczoraj odbyło się posiedzenie C. K. W. pod przewodnictwem tow. Barlickiego. C. K. W. omówił sprawę wyborów „kurjalnych” do samorządu w Małopolsce, przyjął do wiadomości uchwały Konferencji Obwodowej we Lwowie i powziął w związku z tym szereg uchwał praktycznych.

C. K. W. wysłuchał następnie referatu tow. Kwapińskiego o porządku dziennym zjazdu spółdzielczego.

Załatwiono dalej szereg spraw organizacyjnych.

W końcu posiedzenia wszczęto dyskusję polityczną, która będzie prowadzona dalej na posiedzeniu następnym.

**NADZWYCZAJNA SESJA SEJMU I SENATU**

Żadnej decyzji co do zwołania nadzwyczajnej sesji parlamentarnej dotąd niema. Rada Ministrów nie zajmowała się jeszcze tą sprawą. Inicjatywa poselska ze strony Zw. L. N. i Ch. D. została narazie powstrzymana. P. S. L. „Piast” odłożyła zajęcie stanowiska do końca maja.

P. P. S. omówi całą sprawę dopiero po ukończeniu obrad Rady Naczelnej.

To też informacje o różnych terminach zwołania parlamentu były przedwczesne.

Kadencja Sejmu i Senatu kończy się w końcu listopada. Ze spraw, które powinny być załatwione przedtym, na plan pierwsze wysuwają się ustawy samorządowe, dalej walka z drożyzną. Zw. Lud. - Nar. zechce zapewne spróbować frsować projekty zmian ordynacji wyborczej, co mu się — śmiemy twierdzić — znowu nie uda. Czy prawdziwe są pogłoski o chęci Rządu wystąpienia o rozszerzenie pełnomocnictw, — powiedzieć nie umiemy.

**POWSZECHNY ZJAZD SPÓŁDZIELCZY**

W sobotę 28 rozpoczynają się w Łodzi obrady Związku Spółdzielni Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej. Obrady trwać będą dwa dni. Koła spółdzielcze przygotowują się już do Zjazdu z całą

energją. Żadnych „sensacji” politycznych na Zjeździe — według wszelkiego prawdopodobieństwa — nie będzie. Grupa spółdzielni robotniczych posiada na Zjeździe silną reprezentację.

**ZWOLNIENIE GEN. ROZWADOWSKIEGO**

Wczoraj zwolniony został z więzienia na Antokolu gen. Tad. Rozwadowski, uwięziony w dn. 18 maja r. z.

Gen. Rozwadowski zatem odpowiadać będzie z wolnej stopy.

**NOTA ROSYJSKA DO ANGLJI  
W SPRAWIE REWIZJI W „ARCOSIE”**

Moskwa, 18. 5. (PAT.) Nota, wręczona przedstawicielowi angielskiemu w Moskwie potwierdza protest posła Rosenholza w Londynie i zaznacza, że rewizja w towarzystwie Arcos Ltd. narusza w sposób poważny i w obraźliwej formie traktat rosyjsko-angielski z roku 1921. Rosja, zaznacza nota, dość długo znosiła prowokację angielskich mini-

strów i musi obecnie zwrócić się z zapytaniem, czy rząd angielski życzy sobie dalszego rozwoju stosunków handlowych, pomiędzy Anglja i Sowiekami, czy też chce im przeciwdziałać. Rosja domaga się wyraźnej odpowiedzi i równocześnie satysfakcji z powodu naruszenia wzmiankowanego traktatu.

# 2 WALKA O SAMORZĄD STOLICY. 2

Nikogo z nas nie zabraknie w dniu 22 maja

Wszystkie głosy pracującej Warszawy oddane będą na listę 2, na listę P. P. S.

## JESZCZE TRZY DNI TYLKO! WARSZAWA PRACY I WALKI PRZEMOWI

Ani jednego głosu dla reakcji „kopsowej”!

Nie trzeba nam bezbarwnych list „centrowych”!

Warszawa pracy i walki głosuje na listę oznaczoną cyfrą 2, na listę P. P. S.

### DZIAŁALNOŚĆ SOCJALISTÓW W SAMORZĄDACH

Rozmowa z tow. S. Radk'em, ławnikiem Magistratu w Dąbrowie Górniczej

Chcąc mówić o rezultatach prac socjalistycznych Rad Miejskich w Sosnowcu i Dąbrowie, trzeba nakreślić choć w paru słowach stan w jakim znajdowały się te miasta przed objęciem rządów przez robotników.

Nie było ani mieszkań robotniczych, ani dróg i dobrej komunikacji, ani szkół dla dzieci, ani kanalizacji, — nie mówiąc już o innych „luksusach”.

Aby przeprowadzić te inwestycje potrzebne było pieniądze. Ażeby zaś mieć pieniądze, należało nałożyć podatki na kapitalistów. Ale magistraty endeckie nie tylko nie ścięły podatków od wielkich kapitalistów, ale jeszcze, za pieniądze miejskie, równały przemysłowcom place; — wyrzeczono się dobrowolnie jedynego w Sosnowcu placu, który Francuzi zamknęli na kłódkę przed publicznością i t. p. Dla zamydlenia ludziom oczu urządzono parę skwerków w śródmieściu a dzielnice robotnicze tonęły wprost w błocie i ciemnościach.

Budżet np. m. Sosnowca, za endeckich rządów, wynosił zaledwie 1 milion i kilkadziesiąt tysięcy.

Lecz oto rządy objęli robotnicy — i natychmiast uchwalili podatki na wielkich kapitalistów, kamieniczników i kupców.

Budżet miasta za rządów robotniczych wzrósł do przeszło 5 milionów zł.

Magistraty socjalistyczne rozpoczęły natychmiast roboty drogowe na wielką skalę. Setki bezrobotnych zostało zatrudnionych. Wszystkie niemal ulice w dzielnicach robotniczych zostały doprowadzone do należytego porządku. Na wszystkich ulicach w Dąbrowie, — położono chodniki — i ulice oświetlono.

W Dąbrowie wybudowano wspaniałe gmachy, prawdziwy pałac pod szkołę powszechną i zaopatrzone ją we wszystkie kulturalne i naukowe potrzeby i pomoce. W Sosnowcu — wykańcza się już drugi gmach pod szkołę powszechną. Wybudowano 2 wielkie gmachy na mieszkania i przystępuje się do budowy trzeciego gmachu. Nową tę kolonję nazwano im. tow. Bolesława Limanowskiego.

Niedawno Rada uchwaliła budowę Domu Robotniczego.

Jeżeli idzie o opiekę społeczną, to Magistraty socjalistyczne poświęciły ogromne sumy na stałą opiekę nad niemowlętami-sierotami, nad starcami inwalidami pracy — jak i na pomoc doraźną dla bezrobotnych.

Zorganizowano też na wielką skalę dożywianie dzieci robotniczych w szkołach. Również — wszystkie dzieci biedniejszych rodziców otrzymały buki i ładne, ciepłe palta, aby mogły uczęszczać do szkół, gdyż Rady Socjalistyczne uchwalily przymus szkolny. Magistraty rozdają też darmo podręczniki szkolne i materiały piśmienne. Zorganizowano wzorową opiekę lekarską w szkołach i co lato Magistraty wysyłają setki dzieciaków w góry, pod Zakopane, na kolonje letnie.

### GŁOSOWANIE WOJSKOWYCH

Ministerjum Spraw Wojskowych wyjaśniło w specjalnym komunikacie, że oficerowie i podoficerowie mają czynne prawo wyborcze do samorządu.

Wyjaśnienie to rozstrzyga jedno z bardzo poważnych zagadnień, rozstrzyga poniekąd „mimoходом”, a jednak wynikiem z niego duże konsekwencje.

Przedewszystkiem powstaje pytanie, dlaczego to samo prawo nie rozciąga się na szeregowców. Albo — albo! Albo wojsko pozostaje poza walką społecznopolityczną, albo nie pozostaje; przywilej dla wyższych szarż nie da się pogodzić z zasadami demokracji, ani z Konstytucją.

Jeżeli — dalej — wojsko uczestniczy w wyborach, to musi uzyskać prawo zbierania się dla wysłuchania programów, argumentów i t. d., musi być dostępne dla agitacji wyborczej. Jeżeli tak — wreszcie, — to trzeba zdać sobie sprawę, że cały ustrój armii ulega radykalnemu przeobrażeniu.

Nie może być wyborów, do których nie wolno się zwracać. P. P. S. w każdym-

Socjalistyczne Rady Miejskie w Sosnowcu i Dąbrowie uchwałyły duże kredyty na szkoły wieczorowe dokształcające i specjalne, na które uczęszcza w Sosnowcu około 1500 młodzieży robotniczej, a w Dąbrowie do 900.

Nadto Miejskie Uniwersytety Robotnicze — urządzają w dzielnicach robotniczych bezpłatne odczyty z różnych dziedzin wiedzy.

W tym roku Magistraty otwierają bezpłatne miejskie czytelnie.

Popierając rozwój sportu robotniczego, Magistrat Dąbrowy zbudował wspaniałe boisko, zaopatrzył je we wszystkie przyrządy gimnastyczne i oddał do użytku młodzieży robotniczej.

Zwrócono również baczną uwagę na dział sanitarny i zdrowia publicznego. Magistracka Komisja Sanitarna bada stan sanitarny piekarni, sklepów mięsnych i t. p. oraz bada jakość produktów spożywczych.

Zorganizowano bezpłatne poradnie dla matek, gdzie lekarze specjalści badają niemowlęta i udzielają rad matkom. Biedniejsze otrzymują darmo mleko dla niemowląt i „wyprawkę”.

Sosnowiec wykańcza budowę domu noclegowego dla bezdomnych i, wspólnie z Magistratem Dąbrowy projektuje się budowę wzorowo urządzonego domu dla starców-inwalidów pracy.

Jak straszliwie zaniedbane były najprymitywniejsze potrzeby mieszkańców miasta, niech świadczy fakt, że Sosnowiec nie posiadał wcale łaźni. Dopiero Magistrat Socjalistyczny już w tym roku wykończył i oddał do użytku duży i ładny gmach łaźni miejskiej.

Wreszcie postanowiono zrealizować najważniejszą potrzebę obu miast i rzetelnie wypełnić obietnicę daną ludności podczas wyborów.

Postanowiono przeprowadzić w obu miastach wodociąg i kanalizację.

W tym celu oba miasta zaciągnęły pożyczkę amerykańską i już rozpoczęły roboty w całej pełni.

W Sosnowcu przy zakładaniu rur kanalizacyjnych pracuje przeszło tysiąc robotników. Dąbrowa w tym miesiącu przystępuje do robót.

Jak widzimy, oba Magistraty socjalistyczne i Rady Miejskie zrobiły w krótkim czasie niezmiernie dużo.

A władze w tych miastach zdobyli robotnicy, tylko dzięki wysokiej świadomości i jedności.

W Sosnowcu pobito partie burżuazyjne tylko dlatego, że wszyscy robotnicy głosowali na jedną listę P. P. S. Komuniści, nie posiadając tu żadnych wpływów — nie wystawiali wcale listy. Jedność robotnicza nie została rozbita, a rezultatem tego władza w rękach robotników.

W Dąbrowie — komuniści wystawili własną listę, lecz padło na nią zaledwie sto kilkanaście głosów. Wszyscy robotnicy głosowali na listę P. P. S.

W Dąbrowie — komuniści wystawili własną listę, lecz padło na nią zaledwie sto kilkanaście głosów. Wszyscy robotnicy głosowali na listę P. P. S.

Przy sposobności poruszyć musimy jeszcze jedną sprawę.

W jednym z pism wczorajszych ukazała się notatka „Rodziny Wojskowej”, że Stowarzyszenie to, skupiające rodziny wojskowych poczynając od marszałkowej Piłsudskiej a kończąc na rodzinie „najmłodszego kadeta” głosować ma gremjalnie na listę nr. 25.

O ile wiemy, „Rodzina Wojskowa” nie była dotąd organem Partii Pracy, ani grupy radykałów. Nie przesądzamy, jak zamierza głosować marsz. Piłsudska, nasza dawna towarzyszka „Ola”, uważamy jednak za grubą nieprzyzwoitość wciąganie jej imienia do agitacji wyborczej, w dodatku w formie moralnego świadomego nacisku.

### WIELKI WIEC

W sali Teatru Powszechnego, róg Leszna i Żelaznej, odbędzie się w czwartek, dn. 19 b. m. o godz. 7 wiecz. punktualnie

WIELKI WIEC — AKADEMJA, pod honorowym przewodnictwem wielkiego pisarza Gustawa Daniłowskiego. Przygrywać będą orkiestry. Szereg pieśni odśpiewa chór.

Przemówienia wygłoszą tow. tow. sen. Stefan Kopciński, pos. Norbert Barlicki, pos. Zofia Prauss, Andrzej Strug, pos. Rajmund Jaworowski, Adam Szczypiorski, Bolesław Gruszko, Wacław Prejs, Marceł Piłacki, Stefan Haupa.

### DO CZŁONKÓW ZWIĄZKU POLSKIEJ INTELIGENCJI SOCJALISTYCZNEJ

Wzywa się członków Związku Polskiej Inteligencji Socjalistycznej do wzięcia udziału w wyborach do Rady Miejskiej i zgłaszania się w tym celu do O. K. R. P. P. S.

Zarząd.

Sekretariat Zw. Polskiej Inteligencji Socjalistycznej mieści się przy ul. Chocimskiej 15 m. 4 i czynny jest każdego dnia, o godz. 4 — 5 po poł. Tel. 204-60.

### ROBOTNICZY PRZECIW KANDYDATOM CZTERNASTKI

Na liście Nr. 14 podającej się na niezależnych socjalistów, (t. zw. Drobnerowcy), znajduje się nazwisko niejakiego Filipowicza Czesława. Dnia 18 b. m. do O. K. R. P. P. S. zgłosili się delegaci robotników, zatrudnionych przy budowie cegielni na Burakowie i zakomunikowali, że wyżej wymieniony Filipowicz Czesław usunął się przez robotników, zatrudnionych na robotach publicznych w marcu roku bieżącego, za nieładnie obchodzenie się z robotnikami. Czesław Filipowicz początkowo był robotnikiem, później zaś mianowano go dozorcą (przodownikiem) na robotach publicznych, skąd go robotnicy zmuszeni byli wyrzucić. Podobny wypadek również za złe obchodzenie się z robotnikami spotkał Filipowicza na stacji pomp.

Powinnować należy czternastce „obroncy” klas robotniczej w osobie Filipowicza.

### ROZŁAM LISTY NR. 25

Związek Zawodowy Polskich Artystów Plastyków wysłał list do Komitetu Wyborczego Listy Nr. 25, w którym zawiadamia, że wycofuje swoich przedstawicieli z prezydium i z komitetu wyborczego listy Nr. 25. Związek Artystów Plastyków swoim członkiem w głosowaniu do Rady Miejskiej pozostawia wolną rękę.

### JAKIE ZAINTERESOWANIE WZBUDZA LISTA NR. 25

Wczoraj odbył się wiec urzędników monopolu spirytusowego w lokalu Sienna 16, na który przybyło aż... 32 osoby, na przeszło 400 urzędników, zajętych w centrali (nie licząc już członków ich rodzin?).

Cyfra ta świadczy wymownie o tem, jakim zainteresowaniem cieszy się lista nr. 25.

### CZYJA LISTA?

Otrzymał list następujący: Szanowny Panie Redaktorze! Uprzejmie prosimy o łaskawe umieszczenie w swym poczytnym organie, iż nasza „Pierwsza Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorów i Sublokatorów m. st. Warszawy” z listą wyborczą nr. 26, wystawioną przez jakąś dotychczas nieznaną Spółdzielnię Mieszkaniową Lokatorów i Sublokatorów, nie wspólnego nie ma.

Z poważaniem Zarząd: Dyrektor: Rzepecki Za sekretarza: Fitzner.

### KOBIECY POSTĘPOWE GŁOSUJĄ NA P. P. S.

Zarząd Klubu Polskich Kobiet Postępowych przypomina swoim członkiniom o uchwale głosowania w dniu 22 maja solidarnie na listę P. P. S., listę nr. 2.

### INSTRUKCJA WYBORCZA

1) Kartka Wyborcza do głosowania winna być koloru białego i zawierać tylko 2. Prócz kropki nie może zawierać innych znaków.

2) Każdy wyborca powinien sprawdzić w bramie swego domu, gdzie znajduje się jego lokal wyborczy. W razie braku karty w bramie, na której znajduje się lokal wyborczy danego domu, rządcą tego domu obowiązany jest udzielić informacji.

3) Każdy towarzysz, delegat w fabryce, członek związku zawodowego, każdy dozorca domowy winien rozdáwać kolegom, znajomym i lokatorom kartkę do głosowania z 2.

4) Każdy towarzysz partyjny winien

do urn wyborczych przyprowadzić wszystkich swoich znajomych i krewnych, którzy powinni wrzucić do urn wyborczej kartkę oznaczoną cyfrą 2.

5) Do dnia wyborów t. zn. do 22 Maja każdy delegat fabryczny winien zorganizować masówkę w swej fabryce, każdy towarzysz zebranie lokatorów, na których to zebraniach winny być kolportowane odezwy P. P. S. i kartki do głosowania z Nr. „2”.

Towarzysze i towarzyszyki, odezwy i 2 rozdawajcie w fabrykach, w domach, w miejscach pracy i na ulicach.

Instrukcję powyższą mężowie zaufania powinni odczytać na zebraniach zawodowych i w fabrykach.

WZYWA SIĘ WSZYSTKICH MEZÓW ZAUFANIA I ZASTĘPCÓW DO BIUR WYBORCZYCH NA ZEBRANIE INFORMACYJNE W DNIU 20 MAJA, W PIĄTEK, O GODZ. 7-EJ WIECZ., DO LOKALU AL. JEROZOLIMSKIE 6. MANDATY WYDAJĄ DZIELNICE OD WTORKU DO PIĄTKU WŁĄCZNIE.

EGZEKUTYWA W. O. K. R. P. P. S.

### PIERWSZY POKAZ FILMU

Na pokazie filmu „Wiedzi pod rządami socjalistów” zebrało się wczoraj w podwórzu O. K. R. 2000 ludzi. Film podobał się bardzo. Ilu-

struje on wszechstronnie działalność socjalistycznego samorządu w Wiedniu. Wyświetlanie poprzedził odczyt tow. posła Czapińskiego.

### DO P. MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Wobec utrzymujących się uprzejmie pogłosek, o sfałszowaniu list wyborców i wobec stwierdzonego faktu licznych przekreślań nazwisk w listach oraz opuszczenia w spisach wyborców całych do-

mów opinia publiczna klasy robotniczej domaga się od Pana Ministra Spraw Wewnętrznych przeprowadzenia w tej sprawie najsurowszego śledztwa.

### WIELKI WIEC—AKADEMJA W CYRKU

Na wczorajszy wiec-akademję zwołaną do Cyrku przybyło około 6 tys. osób. Mnóstwo ludzi, nie mogąc dostać się do przepelnionej sali, powróciło do domu. Wiec zaigai imieniem Warsz. O. K. R. P. P. S. tow. Łagowski, powołując na przewodniczącego słynnego pisarza Andrzeja Struga, który obejmując przewodnictwo, podnosił, że inteligent wspólnie z robotnikami pod czerwonym sztandarem muszą torować wspólnie drogę do Socjalizmu.

Tow. dr. Budzińska-Tylicka mówiła o roli kobiety w życiu społecznym Polski i nawoływała do masowego udziału w głosowaniu do Rady Miejskiej, oddając swe głosy na listę P. P. S.

Tow. Niedzialkowski podniósł ideową stronę programu P. P. S., kładąc nacisk na polityczne oblicze obecnych wyborów do Rady miejskiej. Następnie kilka utworów odśpiewał chór Gazowni „Znicz”, pod dyrykcją tow. K. Jezierkiego. Odśpiewano polonez — Krecera, hymn „Do nocy” Beethovena, „Marsz Socjal-demokratów”: „Kiedym jechał” — Lachmana.

Ob. Marja Kejlowa odśpiewała „Wiosnę” — Hildacha; „Pod Jaworem” — Kartłowicza; „Słowiczek” — Rimski-

Korsakowa oraz „Halke” — Moniuszki. Akompanjowała p. prof. Jastrzębska.

Tow. Szpotaniński podkreślił w swym przemówieniu, iż do wyborów obecnych idzie pod sztandarami P. P. S. klasa robotnicza wespół z inteligencją pracującą.

Tow. poseł Jaworowski w pełnym temperamencie, pogodnym przemówieniu podkreślił, iż robotnicy w wesołym nastroju przygotowują się do wyborów ponieważ są pewni, iż przyniosą im one zwycięstwo. Następnie tow. pos. Jaworowski omówił program P. P. S. na Radę miejską, i zakończył, gromko powtórzonym okrzykiem na cześć czerwonej Rady miejskiej.

Następnie chór gazowni odśpiewał szereg pieśni, ob. Kejlowa odśpiewała „Dole”; „Hej, będę żył”, poczem akademję zakończył tow. dr. Strug okrzykiem na cześć zwycięstwa klasy pracującej.

W podniosłym nastroju, przy dźwiękach pieśni „Na barykady”, wśród okrzyków na cześć P. P. S. i tow. Jaworowskiego, zebrani rozchodzili się do domów.

Wiec rozpoczęła i zakończyła orkiestra mandolinistów Związku Metalowców pod dyr. p. Folygi.

### WIECE LOTNÉ

Wczoraj na ulicach Wileńskiej, Stalowej, Żabkowskiej, Kaweczyńskiej, Targowej odbył się szereg wieców lotnych w których wzięło udział około 5.000 ludzi. Przemawiali tow. Pawlik i Brzuski.

Również szereg wieców lotnych odbyło się na ulicach: Koszykowej, Chmielnej, Wroniej, na Placu Kercelego, w Halach Mirowskich. Przemawiali tow. Haupa, Brzuski i Boss.

W dniu wczorajszym odbyły się dwa wiece lotne na Nowem Brudnie i na Pelcowiznie. Wiece zgromadziły do 500 uczestników. Przemawiali tow. tow. Mieszkowski, Pokorski i Winterok. W czasie przerwy między przemowami przygrywała orkiestra Z. Z. K.

Wczoraj w godzinach popołudniowych poseł tow. Gardecki odbył szereg lotnych wieców: przy zbiegu ulicy Białej i Elektoralnej, Chmielnej i Żelaznej, na Placu Kazimierza Wielkiego, Towarowej oraz na Ochocie. Wiece cieszyły się ogromną frekwencją publiczności, wznoszono okrzyki na cześć P. P. S.

### WIECE I MASÓWKI

Dnia 18 maja na Ochocie przed kościołem odbył się wielki wiec P. P. S. z orkiestrą miejską. Wiec zaigai tow. Berger przemawiali tow. tow. Kowalew i sen. Kluszyńska.

O godz. 5 popoł. w Porcie Lotniczym odbyła się masówka. Przemawiali tow. tow. Downarowicz i Hartleb.

W Drezdeńskiej Manufakturze przy ul. Górczewskiej odbyła się masówka, w której wzięli udział wszyscy robotnicy fabryki. Przemawiał tow. Boss.

W fabryce Kierskiego odbyła się masówka, na której przemawiał tow. Brzuski.

O godz. 3 pp. w Warsztatach Kolejowych na Warszawie Wschodniej odbyła się masówka, na której przemawiał tow. Jaworowski.

W fabryce Twardowskiego, ul. Grochowska 47, o godz. 4 popoł. odbyła się masówka, na której przemawiał tow. Baścik.

W Rzeźni Miejskiej przy ul. Namieśnikowskiej odbyła się masówka, na której przemawiał tow. Kowalew.

W fabryce Paschalski przy ul. Żytniej 15-17 odbyła się masówka o godz. 4 pp. Przemawiał tow. Szczypiorski.

# CO SŁYCHAĆ NA ŚWIECIE

## PRZYSIEGA ROBOTNIKÓW ANGIELSKICH

Angielscy robotnicy podjęli energiczną kampanję przeciwko ustawie antystrajkowej Rządu. Posłowie robotniczy w Izbie Gmin a związki zawodowe poza Izba prowadzą akcję na wielką skalę przeciwko tej ustawie kagańcowej. Odbywają się tysiące wieców przy masowym udziale robotników. Rząd pod naciskiem opinii robotniczej, zgodził się na pewne zmiany w projekcie ustawy, łagodząc nieco pierwotne przepisy, mimo, że z początku twierdził, iż projekt jest ostatnim wyrazem doskonałości prawnopolitycznej i że Rząd na żadne poprawki nie pójdzie.

Ale robotnicy nie uważają tych zmian za istotne i zwalczają sam projekt, jako antykonstytucyjny i antyrobotniczy. Robotnicy angielscy, zahartowani w walce zawodowej, zdają sobie doskonale sprawę z groźącego im niebezpieczeństwa, co nalepiej wyraża poniższa przysięga, którą robotnicy entuzjastycznie składają na wiecach:

„My zawodowcy i członkowie klasy robotniczej, strażnicy dziedzictwa wolności i prawa stowarzyszania się i organizowania, zdobytych przez naszych przodków, pionierów ruchu zawodowego, którzy tysiącami skazywani byli na zesłanie dożywotnie, więzienie, przesładowanie i kary wszelkiego rodzaju za uzyskanie tego prawa stowarzyszania się i organizowania.

My zobowiązujemy się uroczyście do strzeżenia tego dziedzictwa, jakiegokolwiek byłoby konsekwencje dla nas samych, z całą siłą umysłu i ciała, do granic ostatnich sił naszych.

Rozumując w całej pełni znaczenie ataku, skierowanego obecnie przeciw ruchowi zawodowemu ze strony rządu konserwatywnego, zobowiązujemy się: Nie zaprzeczać ani na chwilę walki o nienaruszenie praw naszych związków, o ich rozwój i wzmocnienie, gwarantujące im najpełniejszą swobodę działania;

przekazać tym, co przyjdą po nas, ruch potężny i niezwykły do obrony praw związków i utrwalenia ich swobod.”

## KOMUNISTI WODZĄ SIĘ ZA LBY.

W wynikach rozłamu wśród partii komunistycznej Niemiec (partja ta rozdrobiła się na jakie 12 partijek), doszło w tych dniach do formalnej bójki między komunistami odmiennych „przekonań”.

Zaczęło się od tego, że zwolennicy t. zw. lewicy, grupujący się dokoła pos. Korschera, odbyli przed kilku dniami posiedzenie w lokalu, znajdującym się niedaleko sowieckiej delegacji handlowej. D zebrańmi tem dowiedzieli się „oficjalni” komuniści, to znaczy wierni Moskiewie, a poinformowani widocznie przez delegację sowiecką. Wystąpił oni na posiedzenie bojówkę swoją, która rozpedziła zebranych, przyczem doszło do bójki i porażeń. „Ekspedycję” te zorganizował pos. Pfeifer, co nie uszło mu bezkarnie. Bo oto w kuluarach Parlamentu Rzeszy poseł komunistyczny Schlagewert zatrzymał posła komunistycznego Pfeifera, wymyślał go, następnie złapał go za szyję i począł dumić, wreszcie rzucił go w stronę drzwi od sali posiedzeń. „Na szczęście” drzwi te otwierają się nazewnątrz i tylko tej okoliczności należy przypisać, że obaj pozostali w kuluarach, nie wpadli do sali. W końcu udało się rozłączyć obu krewkich zwolenników „jednolitego frontu” bójek komunistycznych.

## ZINOWJEW KUPUJE DZIAŁACZY ZAWODOWYCH.

Organ jednego z odłamów komunizmu niemieckiego (kierunek Urbahnsa) ogłosił w jednym ze swych ostatnich numerów mowę Zinowjewa, wygłoszoną przezeń latem ub. roku na posiedzeniu Poltbiura partji komunistycznej Rosji. W mowie tej Zinowjew, mówiąc o angielskich przywódcach ruchu zawodowego, należących do t. zw. „Komitetu Jedności” (sowiecko-angielskiego), oświadczył:

„Część z nich kupiliśmy sobie, przyjechaliśmy do służby. Nie byłem temu przeciwny. (Tomski: Przeciwnie, mówili, że robicie to źle). Ależ nie, robicie to dobrze. Nie jestem przeciwny temu, byśmy, jako państwo proletariackie, zakupili „Tems”, byśmy w tym lub innym stopniu w poszczególnych wypadkach kupili sobie t. zw. przywódcę „robotniczego” z Trade-Unionów, o ile to wyjdzie na korzyść klasie robotniczej”.

Oto czynim skorumpowanych kremlowców, których „etyka” w niczem się nie różni od „etyki” carów i ich okrucieństw. Ale w jakim świetle przedstawia się rola angielskich działaczy w rodzaju Purcella i Cooka? Czy zażądają oni od byłego wodza Kominternu wyjaśnienia, kto są ci przekupni działacze zawodowi, których Zinowjew stawia na jednym poziomie z burżuazją gazetą „Tems”?

# KONFERENCJA MAŁEJ ENTENTY

(Korespondencja własna).

Jachimów, 15. 5. 27.

Jachimów — miasteczko położone w pięknej kotlinie, znane ze swych radio-aktywnych kąpieli, a zwłaszcza z powodu swej bogatej kopalni rudy uranowej, z której m. in. wydobywa się rocznie 3 gramy radu — zwróciło na siebie uwagę całego świata politycznego.

Mość wydobywanego tu radu jest duża i ustępuje jedynie w światowej produkcji tego wartościowego pierwiastka jedynie kopalniom belgijskim w Kongo, gdzie wydobywa się 6—7 gramów rocznie. Nie rad jednak zainteresował świat polityczny, który mimo, że pochłonięty był obradującą w Genewie konferencją ekonomiczną z uwagą spoglądał na Jachimów.

W wielkim hotelu „Palace - Radium”, jednym bodaj że z najładniejszych i najlepiej urządzonych hoteli Europy zebrał się trzech ministrów: Czechosłowacji (Benesz), Jugosławii (Marinkowicz) i Rumunii (Mitilieu) na VI konferencję Małej Ententy.

Z ministrami przybyli liczni dyplomaci i doradcy, przybyli wszyscy posłowie państw, biorących udział w konferencji, akredytowani przy rządach mała - ententowych. Przybyło też około 120 dziennikarzy, w czem 22 uczestników polskiej wycieczki dziennikarskiej po Czechosłowacji, którzy w swej ciekawej podróży zapędzili z kolei do Jachimowa. Większość wielkiego sztabu dziennikarskiego stanowią Czesi (17), Jugosłowianie (16) i Rumuni (14), nie brak jednak dziennikarzy angielskich, amerykańskich, niemieckich, włoskich, austriackich i t. d. Sensację budują trzej przedstawiciele prasy sowieckiej.

Hotel „Radium Palace” tętni życiem. Korytarz pierwszego piętra, gdzie odbywają się przez 3 dni obrady Małej Ententy, zapelniony jest dziennikarzami, oczekującymi na wieści z wyniku narad, w licznych salonach, korytarzach, sali restauracyjnej rozlegają się ciche tajemnicze szepty. Ukazujący się oczom dziennikarzy minister jest natychmiast przez nich oblegany, padają pytania: co, jak, czy już? Odpowiedź brzmi jednakowo: „Wszystko jest jaknajlepiej. W Małej Entencie niema rozdzwieku, obrady mają przebieg pomyślny i przyjacielski”.

Te oficjalne jednak uspokajające zapewnienia nie zmniejszają podniecenia. Dziennikarze chcą konkretnych a nie ogólnych wiadomości. Tymczasem biega do telegrafu, czy telefonu, a druty na świat cały rozsyłają oficjalne komunikaty, zasłyszane od ministrów słowa.

Cóż jest powodem tego ogólnego, specjalnego zainteresowania się światła politycznego obradami Małej Ententy?

Oto przed konferencją Jachimowską pewne odłamy prasy przedewszystkiem włoskiej i węgierskiej, a dalej austriackiej, niemieckiej i innej podawały wieści o rozluźnieniu więzów, łączących Małą Ententę, a nawet zapowiadały jej rozbitcie. Rzecz miała cechy prawdopodobieństwa. Przypomnieć należy, że Mała Ententa powstała, celem obrony t. zw. status quo po wojnie. Państwa powstałe na gruzach monarchji austro-węgierskiej — zjednoczyły się celem zabezpieczenia swych granic przedewszystkiem przed Węgrami, do których dawniej częściowo przynależne ziemie otrzymały w r. 1918 państwa Mało-ententowe. Obecny konflikt włosko-jugosłowiański związany ze sprawą albańską w pierwszym rzędzie odbił się ujemnie w stosunkach między Jugosławią i Rumunią, którą Włochy różnymi koncesjami (sprawa Besarabji) i sposobami usiłowały i to skutecznie wygrać dla swej polityki. Włochom chodziło o osłabienie Małej Ententy przez wyciągnięcie z niej Rumunii, co przyczyniłoby się do izolowania Jugosławii, będącej w konflikcie z Włochami. Byłoby rzeczą jasną wtedy, że Jugosławia w razie ostrzejszego przebiegu zatargu z Włochami zostanie odosobniona, gdyż ostrożnie Czechy same nie angażowałyby się zbyt z pomocą. Przyjazna od niej jakiegoś czasu politykę Włoch Rumunia zachowywała się w najlepszym wypadku neutralnie. Tę politykę Włoch osłabienia, czy rozbitcia Małej Ententy wspierały Węgry, które z dawną uważały związek trzech państw, jako skierowany przeciw sobie.

Z drugiej strony sprawa rosyjska wywoływała też znaczne w M. E. różnice zdań, gdyż różne są interesy i obawy (Rumunia boi się o Besara-

bję) państw mała-ententowych wobec Rosji.

Były więc przed konferencją jachimowską uzasadnione powody do niepokoju, gdyż rozpadnięcie Małej Ententy groziło poważnymi konsekwencjami w sytuacji międzynarodowej.

Czy jednak przepowiednie rozbitcia, czy osłabienia M. E. spełniły się?

O takim całkowitem rozbitciu mowy być nie może. Świadczą o tem oficjalne komunikaty oraz w serdecznym tonie wydany w „Radium-Palace” bankiet dla ministrów rumuńskiego i jugosłowiańskiego oraz dla prasy, w którym wzięto udział z górą 200 osób. A to, że na bankiecie tym nie było spodziewanych mów ministrów — świadczy, że widać przed ukończeniem obrad nie chcieli publicznie mówić, wobec istniejących różnic.

Prasa czechosłowacka, a za nią rumuńska i jugosłowiańska wszelkimi odcieniami zapewnia o jednolitości i przyjacielskich stosunkach Małej Ententy, o tem, że dalej nieosiągniona służyć ma idei pokoju, realizować program Ligi Narodów w środkowej Europie, przeciwstawiać się restytucji Habsburgów, bronić się przed ewentualną ekspansją Węgier, no i pewno przeciwstawiać się połączeniu Austrii z Niemcami. Tak też pewno i będzie, przynajmniej na zewnątrz M. E. działać będzie wspólnie.

Nie ulega jednak wątpliwości, że wewnątrz Małej Ententy istnieją nadal poważne różnice. Prawda, że na konferencji Rumunia, która była enfant terrible wszystkich nieporozumień — została przekonana o konieczności utrzymania i choćby pozorowego uzewnętrznienia jednolitości Małej Ententy, a to ze względu na stosunki trzech państw ententowych z Węgrami, z którymi istnieją zatargi graniczne, no i ze względu na wciąż istniejącą obawę restytucji Habsburgów i płynącej stąd groźby ekspansji węgierskiej. Rumunje przekonano choćby tym faktem, że Włochy prowadzą dwustronną politykę, z jednej strony kokietują Rumunje, pragnąc ją wyciągnąć z Małej Ententy, z drugiej strony współdziałają i przyjaźnią się z jej wrogiem — Węgrami. Jednakże, iż w M. E. istnieją różnice, świadczy już nietylko fakt przewleczenia ponad wyznaczony termin obrad, — ale świadczą też o tem urzędowe komunikaty, które zbyt ostro sugerują jednolitość M. E., zbyt namiętnie i niespokojnie zwracają się przeciw wszelkim pogłoskom o rozbieżności i niepotrzebnie deklamują o „serdecznej przyjaźni” trzech narodów, co w wypadku pomyślnego rozwoju stosunków — byłoby niepotrzebne ze względu na to, że państwa te od lat tyłu znajdują się w ścisłym porozumieniu.

Różnice poglądów wśród M. E. potwierdził na konferencji prasowej po zakończeniu obrad M. E. min. Marinkowicz, oświadczając, że wśród państw mała - ententowych istnieją kwestje, obchodzące w większym stopniu jedno z państw, a w mniejszym stopniu drugie. Minister zaś rumuński Mitilieu deklarował jednakową przyjaźń dla Włoch i Jugosławii, co p. Marinkowiczowi nie mogło być przyjemne i ofiarował się jako pośrednik między pokłóconymi państwami.

Jakiż więc jest rezultat konferencji?

Wydaje nam się, że chodzi tu o dwie sprawy: o zewnętrzną i wewnętrzną. Chodziło mianowicie o manifestację międzynarodową, że mimo wszystkich „ale” Mała Ententa istnieje i stanowi wspólny front. Po drugie chodziło o to, by „niebezpieczeństwem węgierskim” zasugerować Rumunję i osłabić jej sympatje dla prowadzących dwulicową politykę Włoch. Obie te sprawy załatwiono pomyślnie, zadowolając jak się zdaje pośrednictwem i zręczności Benesza.

A czy rysy, które ostatnio uwidoczniły się na gmachu Małej Ententy, zostały lub zostaną usunięte, czy też pogłębia się więcej — przyszłość pokaze. Dziś wiadomo już jednak, że polityka Mussoliniego, zmierzająca do wyrwania Rumunii z Małej Ententy, pozornie przynajmniej nie odniosła jeszcze rezultatu.

st. d.

## KOBIETA A SAMORZĄD

Nakładem O. K. R. P. P. S. wyszła broszura tow. Janiny Ryngmanowej pod tytułem: „Co daje kobiecie pracującej socjalistyczna gospodarka miejska”.

Broszurka ta w popularny i przystępny sposób podaje wyniki pracy socjalistycznej Rady Miejskiej w Wiedniu na terenie opieki społecznej.

# KRONIKA POLITYCZNA PRZEGLĄD PRASY

## PAŃSTWOWY ZAKŁAD HIGIENY.

Na porządku dziennym piątkowego posiedzenia Rady Ministrów znajduje się projekt rozporządzenia Prezydenta Rzplitej w sprawie utworzenia Państwowego Zakładu Higjenu. Jak się dowiadujemy, w skład Państwowego Zakładu Higjenu wchodzić będą: dotychczasowy Zakład Higjenu, Instytut Farmaceutyczny i Zakład Badania Surowic. Urzędnicy tego zakładu mianowani będą przez Rząd bądź przez Ministra Spraw Wewnętrznych bądź na jego wniosek. Kierownik zakładu nosić będzie tytuł naczelnego dyrektora Państwowego Zakładu Higjenu.

## ROZWIĄZANIE SEJMIKÓW WOJEWÓDZKICH.

Ministerjum Spraw Wewnętrznych uzgodniła w chwili obecnej z innymi ministerjami wniosek w sprawie rozwiązania sejmików wojewódzkich województwa Pomorskiego i Poznańskiego. Rozwiązanie tych sejmików nastąpi w przeciągu mniej więcej 10 dni.

## SPRAWY EMIGRACYJNE.

We wtorek p. Prezydent przyjął p. Ministra Pracy i Opieki Społecznej dr. Jurkiewicza, informując się w ciągu przeszło godzinnej konferencji o sprawach emigracyjnych.

## KTO BĘDZIE POSELM W PRADZE.

W kołach zbliżonych do Rządu mówią że stanowisko posła polskiego w Pradze po p. Lasockim obejmie prawdopodobnie p. Okęcki.

## INSPEKCJA GŁÓWNEGO URZĘDU POCZTOWEGO.

Wczoraj w godzinach popołudniowych Minister Poczt i Telegrafów p. Miedziński w towarzystwie wyższych urzędników Ministerjum dokonał niespodziewanej inspekcji głównego urzędu pocztowego na pl. Napoleona.

Inspekcja ta miała na celu stwierdzenie, czy i jak stosowany jest okólnik Ministra o racjonalnem załatwianiu interesantów.

## JUBILEUSZ KRZEWICIELI OŚWIATY LUDOWEJ.

Dnia 11 czerwca r. b. odbędzie się w Warszawie w sali Towarzystwa Hygienicznego akadgmja - obchód ku uczczeniu 20-letniej rocznicy założenia pisma ludowego „Zaranie”. W akademji tej wezmą udział: delegaci organizacji P. S. L. „Wyzwolenie”, przybyli na Walny Zjazd tego stronnictwa, oraz osoby i instytucje zaproszone, które w pierwszym dziesięcioleciu bieżącego wieku współdziałały w krzewieniu ideologii reprezentowanej przez kierunek Zaraniarzy. Akademią ta będzie niewątpliwie uroczystością dla założycieli Zarania, posła Maksymiljana Malinowskiego, senjora radykalizmu polskiego, Tomasza Nocznickiego, Jadwigi Dziubińskiej, Ireny Kosmowskiej i wielu innych Zaraniarzy skupionych w Stronnictwie „Wyzwolenie”.

## „STRZELEC” ŁAMIE DALEJ ZASADĘ BEZPARTYJNOŚCI

We wczorajszym numerze „Robotnika” donosiliśmy, że strzelcy krążą po mieście i zdzierają plakaty m. in. i nasej partji z polecenia komitetu listy nr. 25. Przed tem oburzającym używaniem organizacji przysposobienia wojskowego do akcji na korzyść Partji Pracy i Zw. Naprawy ostrzegaliśmy kierownictwo „Strzelca”, wskazując, że tylko jako organizacyjna ściśle bezpartyjna ma on rację bytu i może się utrzymać. Ostrzeżenie to nie odniosło skutku. Dziś mamy nowy dowód, że „Strzelec” jest używany przez „naprawiaczy” do celów partyjnych. Oto onegdaj w nocy grupa strzelców w mundurach, rozklejała na ul. Puławskiej plakaty listy nr. 25, pod opieką dwóch strzelców z karabinami.

W ten sposób organizacja ta staje się ekspozyturą jednej partji, co jest bezprzykładnym skandalem, albowiem różne stronnictwa polityczne popierały ideę przysposobienia wojskowego, nie przypuszczając, że będzie ona tak bezwzględnie wypaczona przez udział w akcji politycznej.

Ten objaw zdumiewającej wprost nieprzychylności, z pewnością zaskodzi nietylko organizacji, ale także i samej idei, wyszkiwanym przez nieliczących się z niczem amatorów mandatów z listy nr. 25.

## REJESTRACJA ZAPASÓW ZBOŻA

Dowiadujemy się, że w najbliższych dniach Min. Spraw Wewnętrznych zamierza zarządzić rejestrację zapasów zboża na terenach bardziej urodzajnych województw. Chodzi mianowicie o ustalenie posiadanych ilości zboża.

## PRZEGLĄD PRASY

POD ZNAKIEM WYBORÓW.

„Dwugroszówka” dyguje ze strachu o wynik wyborów. Im bliższy tedy dzień 22 maja, tem więcej wypisuje niedorzeczności, kłamstw i bezceństw. Wczoraj P. P. S. była w jej oczach przedsiönkiem komunizmu, nazajutrz przedstawia ją jako potulne stworzenie, żyjące z łaski rządowej. Na jednej i tej samej stronie mamy najsprzeczniejsze sądy o socjalizmie. Ta sama P. P. S., której w Warszawie odmawia się na czas wyborów polskość, doznaje tego zaszczytu w... Biłgoraju, gdzie wybory już się odbyły. Szczętem zdenerwowania i rozwiązłości języka jest taka oto reklama 12-ki na czele numeru:

„Jeśli zaś pod rządami przyszłej Rady Miejskiej — miasto znajdzie się w stanie kwitującego rozwoju, jeśli będzie chlubą całej Polski, jeśli słuszne interesy i potrzeby wszystkich warstw ludności będą jak najroztropniej uwzględnione i zaspokojone — odbędzie się to za przyczyną wszystkich tych, co w niedzielę, dn. 22 maja, stanawszy do urn wyborczych, wszyscy jak jeden, mąż — oddadzą swe głosy na jedyną polską, chrześcijańską i wybitnie fachową listę Nr. 12”.

Pocóż błagować i obiecywać złote góry, kiedy każdy mieszkaniec Warszawy ma już za sobą 8 lat gospodarki „jedynie polskiej, chrześcijańskiej i wybitnie fachowej” Ilskich, Balińskich i Zawadzki? Kto ma tyle grzechów na sumieniu, winien być nieco skromniejszy i powściągliwszy.

Rada ta przydałaby się też senatorowi Koskowskiemu, który w „Kurierze Warszawskim” ma odwagę pisać, że Wiednie ledwie dąży pod rządami socjalistycznymi, o czem go zapewniał pewien obywatel wiedeński, pochodzenia żydowskiego. Czy to pochodzenie żydowskie ma wzmocnić zaufanie czytelników do nieprawdy, głoszonej przez p. K. o Wiedniu?! Pyszne świadcstwo w ustach zwolennika listy obrony „polskości” stolicy! Ale prawda, wszak w Wiedniu burżuazja żydowska maszerowała razem z frałatem Seiplema...

Ile mimowolnego humoru mieści się nieraz w nadętych frazesach autoreklam wyborczej! Taki oto „Głos Codzienny” marzy na jawie o wielkiej potędze narodowego obozu pracy, ale sam wie doskonale, że jest to zawracanie głowy, więc przeznacznie odklada tę „potęgę” na jutro, t. j. na „święto nigdy”, a o swojej 11-ce pisze melancholijnie, ale prawdziwie, że „może nawet trudno ją chwilami zauważyć w burzaganach namietnej propagandy przedwyborczej”. Brawo!

Partja Pracy, choć tak młoda, ale jest dobrze wyćwiczona w demagogji, zastanawia się teraz dopiero nad swoją ideologią społeczno-polityczną i w artykule „Epoki” dochodzi do wniosku, że „nadaje się (!) do zefrodowania w sobie dążeń ekonomicznych zarówno pracy jak i kapitału”. Jest to oklepany frazes, którym operują wszystkie stronnictwa burżuazyjne i który nic a nic nie mówi o programie partji i jej dążeniach. Na takiej „ideologii” Partja Pracy daleko nie zajdzie. Ale to poszukiwanie, do czego ona się właściwie „nadaje” świadczy, że Partja Pracy nie ma jeszcze określonego celu ani drogi. Ale tupej ma już duży.

P. Stroński w „Warszawiance” w dalszym ciągu broni swoich „chłopaków” ze „Straży Narodowej”. Stara się on wmówić w ludzi naiwnych, że „Straż” musi bronić Polski przed „uderzeniem wywrotowem”, którego próby kraj „miał już niegorsze” i że władze same zadaniu temu nie sprostały.

Otóż próby „uderzenia wywrotowego” były już u nas istotnie, ale zawsze ze strony tych, których broni p. Stroński. „Straż Narodowa” nie ma wcale na celu walki z komunizmem, lecz walkę o faszyzm. A do tego panowie ci nie mają odwagi się przyznać.

B.

## MANIFESTACJA ZA 2.

Wczoraj po pokazie filmowym na dziedzińcu domu, gdzie mieści się O. K. R. w Al. Jeruzolimskich 6, liczna grupa publiczności wyruszyła pochodem na miasto. Demonstranci udali się pod lokal organizacji monarchistycznej na ul. Poznańska, gdzie manifestowali przeciwko amatorom królików. Stąd Al. Jeruzolimskimi, Marszałkowską i Nowym Światem manifestanci przyszli pod redakcję „Robotnika”, wnosząc okrzyki na cześć P. P. S., przysięgłego socjalistycznego magistratu stolicy oraz listy Nr. 2.

Pochód ruszył następnie dalej na miasto.

## Książki nadesłane

Juljusz Kaden - Bandrowski: „Europa zbiera siano”. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich.

# TELEGRAMY

## ECHA REWIZJI W „ARCOSIE”

### DODATKOWA NOTA SOWIETÓW DO ANGLI

Londyn, 18. 5. (AW.) Sowiecki charge d'affaires wręczył Chamberlain'owi dodatkową notę, protestującą przeciwko dokonanej w „Arcosie” rewizji. Nota krytykuje ostro

czynności policji angielskiej, w szczególności włamanie do kas pieniężnych, co sprzeczne jest, według noty z prawem międzynarodowym.

### Z KIM BĘDZIE ROSJA UTRZYMYWAĆ STOSUNKI HANDLOWE

Moskwa, 18. 5. (AW.) W dziedzinie zagranicznej polityki handlowej zapadła donośna uchwała, aby stosunki handlowe były podtrzymywane i przedstawicielstwa handlowe tworzone jedynie w tych państwach,

które podtrzymują z Rosją Sowiecką prawidłowe stosunki dyplomatyczne i w których rosyjskie przedstawicielstwa handlowe mają swobodę działalności.

## WŁOCHY A MORSKA KONFERENCJA ROZBROJENIOWA

### RZĄD WŁOSKI WYSYŁA OBSERWATORÓW

Rzym, 18. 5. (PAT.) W odpowiedzi na powtórne zaproszenie do wzięcia udziału w konferencji trzech mocarstw w sprawie rozbrojenia na morzu rząd włoski zawiadomił prezy-

denta Coolidge'a, iż zastrzeżenie sobie prawo wysłania obserwatorów, stosownie do rozwoju i wyników obrad genewskich.

## ZNACZENIE WIZYTY PREZYDENTA FRANCJI W LONDYNIE

### FRANCUSKO-ANGIELSKIE ZBLIŻENIE

Londyn, 18 maja. (AW.) — „United Press” twierdzi, że wizyta Doumergue'a i Brianda w Londynie będzie wstępem do rozwoju ważnych wypadków politycznych. Ma ona wytworzyć atmosferę zaufania i przyjaźni, na tle której rozwiązane być mają ważne problemy. Anglia poniechała swej dotychczasowej zasady izolacji i pragnie obecnie ściśle współpracować z mocarstwami konty-

entalnymi w celu kontynuowania polityki Locarna. Chamberlain będzie się starał rozproszyć obawy Francji, powstałe po zbliżeniu Anglii do Włoch. Poruszoną będzie kwestja zburzenia niemieckich fortyfikacji w twierdzach wschodnich, przyczem Anglija miałaby się zgodzić na tezę francuską. Wyniki obecnych rozmów będą miały decydujące dla polityki europejskiej znaczenie.

### KONFERENCJA BRIANDA Z CHAMBERLAINEM

Londyn, 18 maja. (PAT.) Donoszą oficjalnie, że Briand i Chamberlain odbyli dłuższą naradę, w czasie której zastanawiali się nad różnymi zagadnieniami międzynarodowymi. Narada, która utrzymana była w tonie bardzo przyja-

znym, wykazała całkowitą zgodność zapatrywań obu ministrów. Stwierdzili oni raz jeszcze trwałość Entente Cordiale pomiędzy Francją i Wielką Brytanią i potrzebę dalszego zacieśnienia łączących je węzłów.

## POWRÓT TOW. MACDONALDA Z AMERYKI

Londyn, 18 maja. (PAT.) Powracającego z Ameryki przywódcę Labour Party Ramsaya Mac Donalda powitają w wtorek w porcie Southampton delegaci

komitetu wykonawczego frakcji parlamentarnej stronnictwa z Arthurem Hendersonem na czele.

## CHINY

### OFENSYWA CZANG-TSO LINA NA HANKOU

Pekin, 18. maja. (AW.) Mimo dywersji chrześcijańskiego generała Fenga, usiłującego rozwinąć akcję wojskową w ataku koncentrycznym na Pekin, ofensywa wojsk generała Czang-Tso-Lina na Han-Kou kontynuowana jest w dalszym ciągu. Opór wojsk hankouskich na

linji grzbietu górskiego Hwaj został złamany, oddziały zaś konnicy Czang-Tso-Lina osiągnęły już linję wsi w odległości 120 km. na północ od Han-Kou. W ofensywie bierze udział w charakterze doradcy znany antybolshewicki marszałek Wu-Pei-Fu.

## KATASTROFA POWODZI W AMERYCE

### JESZCZE JEDNO MIASTO POD WODĄ

Nowy Jork, 18. 5. (AW.) W rejonie San Landry miasto oraz najbliższe okolice zalane zostały falą wodną Mississipi. Mieszkańcy zdołali się częściowo schronić na dachy domów, niewielkie jednak są nadzieje na uratowanie powodzian. Kilkanaście łodzi motorowych wysłano już

wprawdzie do San Landry, nie wiadomo jednak czy zdołają one dotrzeć wobec znajdowania się w rozlanych masach wodnych belek, drzew, szczątków domów i innych przedmiotów, co uniemożliwia komunikację.

## W POSZUKIWANIU NUNGESSERA

Massachusetts, 18. 5. (PAT.) Kapitan amerykańskiego parowca „Belleville” doniósł, iż wczoraj wieczorem w odległości około 100 mil od wybrzeża statek jego przepłynął obok szczątków przypominających drewniane części skrzydła aeropla-

nu. Władze amerykańskie, choć wątpią, by szczątki te należały do aparatu lotnika Nungessera, wydały wszystkim znajdującym się w pobliżu statkom rozkaz podjęcia poszukiwań wspomnianych szczątków.

## ŻĄDAMY

### ODBUDOWY SPALONYCH WARSZTATÓW KOLEJOWYCH WARSZAWA—WSCHODNIA

Na wczorajszym wieceu kolejarzy z Warszawy-Wschodniej, na którym przemawiał tow. Jaworowski, przyjęto rezolucję, zwracającą się do Z. Z. K. i posłów socjalistycznych, aby podjęli akcję o jaknajrychlejsze odbudowanie w Warszawie spalonych przed kilku dniami warsztatów. Rezolucję tę przyjęto na skutek pogłosek o zamiarze Rządu przemieszczenia tych warsztatów do Pruszkowa, zamiast odbudować je na miejscu. Przeniesienie warsztatów byłoby ciężkim ciosem dla robotników, wobec nieprzewidywanych dziś trudności mieszkaniowych i konieczności długotrwałego przejazdu do i po pracy.

## WIADOMOŚCI TELEGRAFICZNE

— Porucznik Thoret rozpoczął wczoraj o godz. 5-ej popoł. na samolocie lekkiego typu zaopatrzonym w motor 40-to konny, lot Paryż — Moskwa bez zatrzymywania się.

— Podpisano onegdaj w Helsingforsie umowę fińsko - estońską w sprawie zniesienia wiz wjazdowych do obu krajów.

## PODZIĘKOWANIE

Warszawski Okręg. Kom. Rob. P.P.S. składa serdeczne podziękowanie wszystkim tym, którzy uświetnili wczorajszą Akademię w Cyrku swemi produkcjami artystycznymi, a w szczególności tow. A. Strugowi, chórowi Zw. Prac. Gazowni, orkiestrze Zw. Metalowców i ob. Kejlowej, która pięknie odśpiewała szereg pieśni.

# WIADOMOŚCI Z CAŁEGO KRAJU

## Łódź

### AKCJE ZAWODOWE W ŁODZI

#### (Telefonem).

Wczoraj odbyło się zebranie delegatów i poborców klasowego Związku Włóknarzy w sprawie uregulowania płacy za sobotę angielską. Przemysłowcy bowiem często płacą zamiast za 8 godzin pracy tylko za 6.

Po dłuższej dyskusji powzięto rezolucję następującej treści:

Zebranie delegatów i robotników po wysłuchaniu sprawozdania z przebiegu dotychczasowej akcji Związku o uregulowanie zapłaty za sobotę angielską, postanawia, by w sobotę nie pracować tam, gdzie płać tylko za 6 godzin i domaga się od przemysłowców bezwzględnej zapłaty za pełne 8 godzin.

Zebranie wzywa robotników tych fabryk, gdzie płać tylko za 6 godzin do zaprzestania pracy w sobotę, począwszy od 21 b. m.

Omawiano również sprawę podatku dochodowego, wywołującą skargi robotników. Zarząd Związku będzie interwenjował w tej sprawie w Nacz. Izbie Skarbowej.

Na niedzielę 22-go b. m. Oddział Związku Zaw. Metalowców w Łodzi zwołuje wiec w sprawie wystąpienia z nowymi żądaniami podwyżki płac.

## Wilno

### PRZED WYBORAMI DO RADY MIEJSKIEJ.

W związku z nadchodzącymi wyborami do Rady Miejskiej, w Wilnie prowadzona jest już energiczna agitacja przedwyborcza.

Koło P. P. S., która naturalnie wystawiła własną listę, skupiają się jaknajszersze masy robotnicze. Akcja przedwyborcza wśród robotników rozwija się w całej pełni.

W t. zw. „Polskim Komitecie Wyborczym uzdrowienia gospodarki miejskiej” (odpowiadający w przybliżeniu naszemu nr. 25) nastąpił rozłam. W skład tego komitetu wchodził tak zwani demokraci wileńscy i świeżo zorganizowana partja Pracy, na czele której stoi dr. Brokowski. Obecnie Partja Pracy wycofała się z Komitetu Uzdrowienia Gospodarki Miejskiej i zamierza na własną rękę iść do wyborów pod firmą Polskiego Komitetu Wyborczego Związków, Stowarzyszeń i przedmieść m. Wilna.

### ZAMACH ZBRODNICZY.

Ogólną sensację wywołał tu zamach zbrodniczy jednej z sióstr miłosierdzia, która koleżance swej, N. Tokkaczowej wyspała do zupy silną dawkę trucizny. Wobec niespożycia przez Tokkaczową części zatrutego jedzenia, istnieje nadzieja uratowania zatrutej.

# RUCH ROBOTNICZY

## STOSUNKI W TOW. AKC.

### „POL. TOW. RADJOTECHNICZNE”.

Towarzystwo to, zatrudniające około 400 robotników i pracowników jest ekspozyturą angielskiej firmy Marconi House Ltd. w Londynie, reprezentowanej w Warszawie przez niejakiego p. Ajzesteina.

Przed kilkoma miesiącami firma ta zaprzestała wypłacać pracownikom tygodniówki.

Firma usprawiedliwiała się, iż należą się jej pieniądze od M. S. Wojsk. Okazało się, że był to wykręt, gdyż P. T. R. nie tylko nic się z M. S. Wojsk. nie należało, a przeciwnie P. T. R. zgóry pobrało pieniądze, a robót nie wykonało.

Po wyjściu na jaw tego kłamstwa i po uzyskaniu zadatku na nowe zamówienie zarząd P. T. R. wypłacił zaległe pensje, natomiast nie wypłacił dotychczas dodatkowych 7 proc. przyznanych na mocy nowej umowy od dn. 1.4 oraz za 16 godzin, które pracownicy stracili czekając na wypłatę.

W sprawę tę powinien wejść inspektorat pracy i obronić interesy robotników, a nie stawać po stronie dyrektora Nowińskiego, jak to zdarzyło się podczas strajku, wynikłego na tle zalegania z wypłatami pensji.

Należy tu podnieść wyrozumiałe stanowisko jednego z dyrektorów P. T. R. inż. Litwińskiego, który, widząc robotników mdlejących z głodu, w zupełności zsolidaryzował się z ich stanowiskiem i zgłosił swą dymisję, którą jedynie pod naciskiem pracowników cofnął.

### LOKAUT W FABRYCE MONOPOLU ZAPALCZANEGO „BRACIA STĄBROWSCY” W POZNANIU.

Organizacja jest dla każdego rozumnego przedsiębiorcy podstawą do utrzymania w fabryce normalnych i na nowożytnych zasadach opartych stosunków. Innego zdania jest jednak kierownictwo fabryki zapalczanej „Spółka” w Poznaniu.

W styczniu r. b. odbył się Zjazd zapalcowników, na którym ukonstytuowała się Sekcja zapalczana. 26 lutego r. b. Sekcja wystąpiła do „Spółki” z memorandumem o zawarciu umowy zbiorowej.

Na to posypały się represje ze strony dyrekcji.

W marcu p. Tarnowski, dyrektor zapalcownicy poznańskiej, zwolnił z pracy, bez wynagrodzenia za urlop i odszkodowania, robotnika Michalskiego. Człowiek ten, w przeciągu 5-iu lat pracy w tym zakładzie został częściowo inwalidą.

Po strajku demonstracyjnym dn. 16-go marca r. b. zwolniono robotnicę Olszewską, a następnie szereg innych robotników.

Zaraz, z powodu pierwszego zwolnienia, jak również w następnych wypadkach, delegacja i Związek interwenjowały w poznańskim inspektoracie pracy, ale bez skutku.

Mało tego, kiedy domagaliśmy się o sobiście 24 marca r. b. wdrożenia przez Inspekcję Pracy śledztwa, spotkaliśmy się z beczynnością, a nawet z nieprzy-

chylnym zachowaniem się inspektora okr. p. Mroczkowskiego.

Nie mogąc mieć przeto zaufania do poznańskiego inspektoratu pracy, jako że napotykać na bezwzględny terror ze strony p. Tarnowskiego — robotnicy i robotnicy zapalcownicy poznańskiej, w liczbie 230, porzucili pracę 22 marca, na znak protestu.

Tow. tow. Klimaszewski i Manowski wraz z delegatami, interwenjowali kilkakrotnie u p. Tarnowskiego, oraz w Inspekcji Pracy — zawsze jednak bezskutecznie.

Już 26 marca dyrekcja wywiesiła obwieszczenie o lokauce.

Komisja pertraktacyjna, wyłoniona na drugim Zjeździe w marcu przedstawiła już tę sprawę Głównemu Inspektorowi Pracy oraz radcy Besiekierskiemu, jakoteż zwracała się bezpośrednio do przedstawiciela I. M. C. p. Tabora.

Już przez dwa przeszło miesiące 230 ludzi, wraz z rodzinami, zdanych jest na pastwę nędzy.

Krzywdząca krzywda tych ludzi wymaga zadośćuczynienia.

„Spółka” nie jest prywatną instytucją, należy do Monopolu, którego właścicielem jest Min. Skarbu.

Czyż wolno było tolerować w państwowych zakładach taki lokaut przez okres prawie siedmiu tygodni.

Dopiero interwencja u p. ministra Jurkiewicza, sekretarza związku, poruszyła nareszcie ministerjum skarbu. Panowie Bracia Stabrowscy pod naciskiem, zdecydowali się uruchomić fabrykę. Wywieszono ogłoszenie o przyjmowaniu do pracy.

Taktyka, stosowana przez „Braci Stabrowskich” w ciągu przeszło 2 miesięcy, w okresie ciężkiego kryzysu, powoduje zrozumiałe oburzenie i rozgoryczenie. A dzieje się to pod patronatem Min. Skarbu.

## Zawiercie

### PORAŻKA KOMUNISTÓW, „NIEZALEŻNYCH” I CZUMOWCÓW.

Jak wiadomo, m. Zawiercie od dłuższego czasu było opanowane przez komunistów, co spowodowało, że Oddział Klasowego Związku Włóknarzy z tegoż czasu był opanywany przez t. zw. „lewicę”. Komuniści i Czumowcy wmałwiali robotnikom różne brednie, że „P. P. S. to już trup i nie jest w stanie jakiegobądź roli odegrać w ruchu robotniczym w Zawierciu” i t. p.

Dn. 15 maja r. b., w sali Domu Ludowego, odbyło się walne zebranie członków Klasowego Związku Włóknianczego.

Zebranie to wywołało wielkie zainteresowanie i przybyło na nie dużo robotników. Już przy wejściu na salę wrzała namiętna walka i agitacja pomiędzy zwolennikami P. P. S. a t. zw. „lewicą”. Zwolennicy P. P. S. rozdawali listę Nr. 2 do władz Związku, a lewica — listę Nr. 1. Były chwile bardzo burzliwe.

Przy wyborze przewodniczącego zebrania już się ostro starły obie strony. Ponieważ zagajający poddał pod głosowanie najpierw kandydaturę kandydata „lewicy”, zdawało się, że ma ona za sobą większość. Wtem powstała wrzawa. Zebrani zażądali, aby głosowano kandy-

## STRZELANINA NA GRANICY.

W pobliżu granicy litewskiej, między Turogami a Daukirdami na terytorjum polskim, wywiązała się strzelanina z 8 uzbrojonymi bandytami zbiegłymi z więzienia w Brześciu Litewskim. W chwili, gdy bandyci chcieli przekroczyć granicę zauważył ich patrol KOP'u, któremu bandyci usiłowali stawić opór. Po krótkiej strzelaninie osaczono zbiegów i zmuszono do poddania się. W czasie rewizji znaleziono przy nich poza dość obfitem uzbrojeniem znaczną sumę pieniędzy.

## Lwów

### ZAZĘGANIE STRAJKU PRACOWNIKÓW PIEKARSKICH.

Grozący od dłuższego czasu strajk piekarzy został zażegnany. Na onegdajszej konferencji w województwie przedstawiciele właścicieli piekarni przyjęli postulaty robotnicze. Główne punkty umowy są następujące: zgodzono się na wspólne sporządzenie listy wykwalifikowanych robotników, na 8-godzinny dzień pracy w piekarniach, oraz na określenie wysokości minimalnego wypięku przy 8 godzinnym dniu pracy — (10 bochenków chleba i 130 bułek).

Na konferencji tej uchwalono również iż władze wojewódzkie, przy udziale delegatów magistratu i policji, przeprowadzą kontrolę wszystkich niekoncesjonowanych piekarni, które zostaną bezwzględnie zamknięte. Temuż losowi ulegną piekarnie koncesjonowane, które nie będą odpowiadały przepisom sanitarnym.

daturę zwolennika P. P. S., tow. W. Kowalczyka; podniósł się las rąk; przytłaczająca większość.

Po objęciu przewodnictwa przez tow. Kowalczyka i przyjęciu porządku obrad, do punktu: „Referat o sytuacji i zadaniach Związku” otrzymał głos tow. poseł Szczerkowski, który w dłuższym rzeczowym referacie omówił sytuację gospodarczą i zadania Związku; jednocześnie poddał ostrej krytyce stanowisko t. zw. „lewicy” i jej szkodliwą rolę dla klasy robotniczej.

Zarówno ukazanie się tow. Szczerkowskiego, jak i jego przemówienie, przyjęte zostało burzą oklasków.

Po złożeniu sprawozdania przez Malinowskiego z dotychczasowej działalności Zarządu Oddziału Związku, tow. Siurda odczytał protokół Komisji Rewizyjnej, z którego wynika, że działalność Zarządu Związku t. zw. „lewicy” jest pod wielu względami kompromitująca i wysoce szkodliwa dla mas robotniczych w Zawierciu. Z tego powodu Komisja Rewizyjna zgłosiła votum nieufności ustępującemu Zarządowi, co zebrani przyjęli do wiadomości.

Tow. Karcher i inni wykazali w dyskusji, że Zarząd Oddziału w swej działalności popełnił czyny wysoce kompromitujące.

W głosowaniu do władz Związku lista P. P. S. Nr. 2 otrzymała 258 głosów, zaś lista t. zw. „lewicy” Nr. 1 otrzymała 147 gł.

A więc komuniści, niezależni socjaliści i Czumowcy, którzy dotychczas byli panami sytuacji w Zawierciu, ponieśli zupełną klęskę. P. P. S. stała się większą swoją wpływem wśród klasy robotniczej. Należy zaznaczyć, że w ostatnim strajku włóknarzy Zawiercie odegrało rolę tamistraszkowską, bo strajku tam nie było.

Zwycięstwo P. P. S. w Związku Włóknianczym wywołało wielkie wrażenie wśród mas robotniczych w mieście.

### UROCZYSTY WIECZÓR KU CZCI MONTWILLA-MIRECKIEGO.

w Teatrze Odrodzonym na Pradze.

W dniu 25 maja b. r. o godz. 7 wiecz. odbędzie się w Teatrze Odrodzonym na Pradze, staraniem Komitetu Dzielnicy Śródmiejskiej P. P. S. uroczysty wieczór poświęcony Montwillowi - Mireckiemu nieugiętemu bojownikowi o Niepodległość Polski, straconemu przez Moskalki w roku 1908, na stokach Cytadeli.

Uroczystość rozpocznie się wygłoszeniem osobistych wspomnień o Montwillu przez postów: t. t. Arciszewskiego i Śledzińskiego i tow. Downarowicza, — poczem, artyści Teatru Odrodzonego odegrają specjalnie na tę uroczystość napisany przez autora „Smierci Okrzesz” B. Bakala dramat w 8-miu obrazach, p. t. „MONTWILL, CZŁOWIEK BEZ TRWOGI”. Reżyseruje i inscenizuje W. Wacławski, przy udziale autora oraz tow. posła Arciszewskiego.

Bilety w cenie od 50 groszy do 3 zł. 50 groszy nabywać można w Sklepie Tytułowym Mireckiej, Marszałkowska 40, oraz w Księgarni Robotniczej, Wacławska 9. W antraktach przygrywać będą orkiestry robotnicze.

# Strzeżcie się! Żądajcie!

TYLKO najlepszą pastę „ZORZA” ochronioną przed sfałszowaniem banderolą.

sfałszowanej pasty do obuwia, nalewanej do używanych dobrze umytych pudełek

## 1 MAJA NA PROWINCJI

### ZAGŁĘBIE DĄBROWSKIE.

Obchód święta 1 maja, mimo deszczu, wypadł bardzo dobrze w całym Zagłębiu.

W Sosnowcu — po wiecu, przed lokalem P. P. S. i Zw. Metalowców, po przemówieniu wiceprezydenta, tow. Jarzy i jednogłośnie uchwaleniu rezolucji C. K. W. odbył się olbrzymi pochód, pod sztandarami P. P. S. i Zw. Zaw.

W ogniu pochodu — oddzielona przez naszą milicję — kroczyła grupka t. zw. „niezależnych”, kłócąc się cały czas zażarcie między sobą. Zupełnie zbytecznie, bez żadnej racji — policja napadła na nich i rozpedziła, a sztandar zabrała do komisariatu. Zapowiedziany przez „niezależnych” wiec, nie odbył się, gdyż przybyło na ten „wiec” — dosłownie — tylko 8-miu wyrostków.

Po obiedzie odbyły się robotnicze zawody sportowe. Wieczorem, w teatrze Miejskim, odbyła się uroczysta Akademia, której przewodniczył tow. A. Radek — referaty wygłosił tow. tow.: poseł Cupiał i ławnik Dobrowolski.

Przez cały dzień — zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej — na gmachach miejskich powiewały czerwone sztandary.

W Dąbrowie Górniczej — w Domu Ludowym odbył się wielki wiec, na którym przemawiał tow. poseł Stańczyk. Rezolucję uchwalono. Po wiecu ulicami miasta przeciągnął wielki pochód. Po obiedzie odbyły się zawody sportowe między warszawską „Skra”, a miejscowym robotniczym klubem sportowym T. U. R. Wieczorem odbyła się Akademia.

W Nivce — po olbrzymim wiecu, na którym przemawiali tow. tow.: Auger i Kanior, i uchwaleniu rezolucji C. K. W., uformował się pochód, w którym uczestniczyło kilka tysięcy osób. Wiec i pochód — był daleko większy, aniżeli lat ubiegłych. Wieczorem odbyła się Akademia, na której referat wygłosił tow. A. Radek.

W Człodzi — demonstrowało przeszło 4 tysiące osób. Na wiecu przemawiał tow. Białnik. Rezolucję uchwalono; przeciwko rezolucji głosowała tylko jedna osoba.

W dzielnicy Niemce — również odbył się wspólny pochód i wiec, na którym przemawiali tow. tow.: Koziorowski, Hetmańczykówna, Borowski i Morawiec. Rezolucję uchwalono jednogłośnie.

W Zawierciu — mimo usilnych przygotowań ze strony komunistów i innych warcholów, odbył się zupełnie spokojnie wielki wiec, na którym przemawiał tow. Pawełek, poczem rozwinął się pochód. Rezolucję C. K. W. uchwalono bez żadnego sprzeciwu. Po obiedzie odbył się wiec w Porębie, gdzie również przemawiał tow. Pawełek.

Nadto odbyły się jeszcze wiece w Rogoźniku, Dobieszowicach, Myszkowie, Wysockiej i Zabkowicach. Rezolucję uchwalono jednogłośnie.

Komunistę nigdzie nawet nie pokazali się. Nad Zagłębiem powiewały tylko czerwone sztandary P. P. S. Górnicy swoje losy całkowicie zawierzyli naszej partii.

Niech żyje P. P. S! Justyn.

### RADOMSKO.

Pomimo ulewnej deszczu, przybyło na wiec z miasta i okolicy przeszło tysiąc robotników i służby folwarczej. Wiec 1-szo majowy otworzył tow. Lenk. Przemówienie o znaczeniu 1-go maja wygłosił tow. poseł Pużak. Imieniem Związku Rolnego przemawiał tow. Opic, imieniem robotników podmiejskich tow. Kruczkowski, imieniem młodzieży robotniczej tow. Kucharski. Po przemówieniach zebrani przyjęli odczytane przez tow. Siuka rezolucje w brzmieniu ustalonym przez C. K. W.

Po wiecu uformował się pochód z orkiestrą na czele, który przeciągnął głównymi ul. miasta. Na placu „Kinemu” po przemówieniach tow. Siuka na temat solidarności robotniczej i walki z przejawami warcholstwa komunistycznego i „czumowców” — pochód został rozwiązany.

Wieczorem odbyła się uroczysta Akademia 1-szo majowa, na którą złożyło się okolicznościowe przemówienie i sztuka p. t. „Za wolność”, odegrana przez amatorski zespół robotników.

Na zakończenie należy podkreślić silne zdenerwowanie miejscowej policji, która na skutek specjalnego polecenia miejscowego starosty (podobno Pilsudczyka) zabroniła poszczególnym pochodom, żądającym na plac zbiórki nieść rozwinięte sztandary. Incydent ten po wyjaśnieniu zlikwidowano.

### ZAKROCZYM.

O godz. 12-iej został zwołany na rynku wiec, na którym przemawiał tow. Małachowski. Następnie sformowano pochód, liczący około 1000 osób, który poprowadził przez orkiestrę i „czerwony sztandar”, mimo silnego deszczu, przedelflowa ulicami miasta do sali kina miejskiego.

W sali kina przemawiali tow. tow. Małachowski, Pankiewicz, Trześniński i Bronstein oraz uchwalono rezolucję C. K. W.

## Z ŻYCIA PARTJI

**DZIELNICA ŚRÓDMIEJSKA.** Wzywa się wszystkich członków dzielnicy do stawienia się do lokalu dzielnicowego (Al. Jeruzolimskie 6) w piątek, dnia 20 b. m. o godz. 5 wiecz.

Czwartek dnia 19 b. m.

**Dzielnica N.-Bródno.** O godz. 5 w lokalu przy ul. Syrokomli 22 odbędzie się ogólne zebranie członków dzielnicy.

**Tramwajowa Org. P. P. S. O** godz. 7 w lokalu O.K.R. (Al. Jeruzolimskie 6) odbędzie się posiedzenie komitetu.

W piątek dnia 20 b. m.

**Dzielnica Powiśle** o godz. 6 w lokalu, Sołec 68, odbędzie się posiedzenie komitetu, oraz o godz. 7 ogólne zebranie członków dzielnicy na które komitet dzielnicowy wzywa członków o przybycie pod rygiorem partyjnym.

**Powązki.** O godz. 7 w lokalu dzielnicy, Okopowa 30 m. 16, odbędzie się ogólne zebranie członków dzielnicy.

**Dzielnica Praska.** O godz. 7 wiecz. w lokalu dzielnicy, Brukowa 29, odbędzie się ogólne zebranie członków dzielnicy.

**Dzielnica Jeruzolimka.** O godz. 7 w lokalu dzielnicy (Chłodna 41) odbędzie się ogólne zebranie członków dzielnicy.

**Czerniaków** o godz. 7 Sołec 67 -- ogólne zebranie członków dzielnicy.

**Koło Gazowni „Wola”** o g. 7 (Wolska 44) — odbędzie się zebranie Koła

## Z GIEŁDY

Warszawa, dnia 18 maja

### Waluty i dewizy.

Dolar Stan. Zjedn. 8.92. Belgia 124.30  
Holandia 357.90. Londyn 43.42. Paryż 35.00  
Praża 26.50. Szwajcaria 172.02. Włochy  
48.87 Wiedeń 125.80. Nowy Jork 8.93.

### Papiery procentowe.

8% L. Z. Państw. Bank Roln. 92.00. 8%  
L. Z. Banku Gosp. Kraj. 92.00. 10% Poż. kolej.  
102.95.—. 5% Państw. Poż. Konwersyjna 67.50  
8% L. Z. Warszawy 84.50—84.25 84.25 5%  
L. Z. Warszawy 69.00—69.25—61.00—  
4 1/2% L. Z. Warsz. 64.75—63.75 6% Poż.  
dol. 85.25 (zł. 759.00). 8% Poż. konwersyjna.  
67.25 4 1/2% L. Z. ziem. 62.25—63.25 — 64.75  
— — 5% L. Z. Warsz. 63.50 — 68.50  
6% Oblig. Warsz. 1915—16 r. 36.50.—  
Premjówka 53.50 54.25

### Akcje.

Bank Polski 151.50—154.00. — Bank Dy-  
skontowy 125.00. Bank Tow. Spółdz. —.  
Bank Zachodni 4.95. Bank Zjedn. Ziem Pol.  
3.85. Bank Zw. Sp. Zarobk. 91.00. Kijewski  
95.00. Siła 115.00 Chodorów 116.00 Czerski 1.20  
Gostawice 82.00 Cukier 5.50—5.75 Łazy 0.45.  
Wysoka 130.00. Nobel 5.50. Węgiel 105.50—  
109.00. Firlej 60.00 Cegielski 44.00—46.00  
Lilpop 29.50—32.25 Modrzejów 10.00. Norblin  
185.00 Ostrowiec 80.00 81.00. 86.25. Rudzki 2.50  
2.70 Starachowice 4.65—5.00—4.85 Zieloniew-  
ski 20.75. Zawiercie 42.50 Żyrardów 19.50  
Puls 9.25—9.50. Spiess 87.00.—. Micha-  
łow 0.90 Ortwein 18.00. Spirytus 3.90—3.85.  
Haberbusch 152.00 Żegluga 0.60—0.54 Spirytus  
3.50—3.70 Borkowski 3.50—20.25. Bank Hand-  
lowy 8.00. Elektryczność 90.00 Częstoci-  
ce 3.50—3.65. Parowóz 0.91 — 0.95—0.94.

### Notowania pozagiełdowe.

Dolar amer. 8.92%, Bank Polski 154.50,  
Cukier 5.90, Węgiel 110.50, Modrzejów  
10.40, Lilpop 32.65, Ostrowiec 81.50, Rudzki,  
2.77, Starachowice 5.25, Żyrardów 20.50,  
Rubli 100 złotych 462 w żąd.  
Listy zastawne złotowe bez ruchu.  
Obroty średnie.

## Ważne wobec zbliżających się wyborów w adz samorządowych

## Księgarnia Robotnicza Warszawa, Warecka 9, t. 229-70

Posiada na składzie następujące prace, dotyczące Polityki Samorządowej:

	Cena
Budownictwo Mieszkań Robotniczych (praca zbiorowa)	zł. 2,00
Dobrzyński. Istota i rozwój Idei Hordawa (miasto - ogród)	„ 1,00
— O gospodarce samorządowej	„ 0,30
Dziwulski i Radziszewski. Warszawa. Tom I. Dzieje miasta. Topografia. Statystyka ludności	„ 8,00
Tom II. Gospodarstwo miejskie	„ 8,00
Lewiński J. Samorząd miejski w Londynie	„ 2,00
Małyńcz. Warszawskie szpitale miejskie, ich braki i niedomagania	„ 0,75
O odbudowie wsi, miast i miasteczek wskazówki jak szukać pomocy państwowej	„ 0,10
Prągiel. Zarys skarbowości komunalnej. Cz. I i II	„ 4,00

# KRONIKA

## STAN POGODY

W Zakopanem wczoraj było chmurno, ciepło: rano temp. 14°, maximum wczoraj 21°, minimum w nocy 6°. Temperatura najwyższa wynosiła wczoraj w Warszawie 16.6°, najniższa 11.4°.

Przypuszczalny przebieg pogody w dniu dzisiejszym: Zachmurzenie zmienne, naogół malejące i niewielkie, chłodniej na wschodzie Polski; na zachodzie po chłodniejszej nocy znów ciepło. Najpierw umiarkowane wiatry zachodnie, potem słabe miejscowe.

## ZAKAZ UŻYWANIA FOSFORU.

W nr. 43 „Dziennika Ustaw” ogłoszono rozporządzenie p. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 kwietnia 1927 r. o zakazie używania białego i żółtego fosforu przy wyrobie przedmiotów zapalnych.

Na mocy tego rozporządzenia zakazane jest używanie białego i żółtego fosforu przy wyrobie zapalek i wyrobów zapalnych oraz używanie, przechowywanie, sprzedaż i wogóle rozpowszechnianie oraz przywóz z zagranicy produktów zapalnych, zawierających biały lub żółty fosfor.

Wyjątki od powyższych zakazów może ustalać p. minister pracy i opieki społecznej w porozumieniu z właściwymi ministrami dla celów wojskowych, naukowych i dla wyrobu lontów, służących do zapalania górniczych lamp bezpieczeństwa.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Warszawie podaje do wiadomości, że przewidziany od 15 maja r. b. w poc. nr. 17, odchodzącym z dworca Głównego w Warszawie o godz. 0.05 i w takimże poc. powrotnym nr. 18, przybywającym na tenże dworzec w Warszawie o godz. 5.52 kurs wagonu sypialnego klasy 3-iej komunikacji Warszawa Gł. — Kolużki — Ostrowiec narazie kursować nie będzie.

O dniu rozpoczęcia kursu tego wagonu nastąpi oddzielne zawiadomienie.

Skasowanie jednorazowych biletów ulgowych. Min. Spraw Wewnętrznych zatwierdziło uchwałę Rady Miejskiej z dnia 10 marca r. b. o uproszczeniu tramwajowej taryfy ulgowej, polegającej na skasowaniu wszelkich jednorazowych biletów ulgowych i korespondencyjnych ulgowych. W ten sposób ulgi przysługujące będą jedynie posiadaczom biletów abonamentowych na 10-krotny przejazd.

Uchwała ta będzie w najbliższych dniach wprowadzona w życie.

Kaczki indyjskie w Ogródku Saskim. Inwentarz żywy ogrodu Saskiego powiększył się o jedną parę ptaków. Ogród zoologiczny w Poznaniu zawiadomił mianowicie zarząd ogrodu miejskich w Warszawie, iż przysłała dla ozdobienia sadzawki w ogrodzie Saskim jedną parę kaczek, pochodzenia indyjskiego. Kaczki te odznaczają się odmienną od zwykłych formą oraz bogatym, barwnym upierzeniem. Mają one nadejść w ciągu b. tygodnia.

Pobór. W czwartek, 19 maja, w kolejnym dniu powszechnego poboru w Warszawie mężczyzn urodzonych w r. 1906 i tych z posteród urodzonych w latach 1904 i 1905, którzy przy poprzednich przeglądach uznani zostali za czasowo niezdolnych do służby wojskowej, winni stawić się: 1) zamieszkałym w 5 i 10 dzielnicach 2 komisariatu — w komisji poborowej nr. 1 oraz 2) zamieszkałym w 15 dzielnicach 4 komisariatu — w komisji poborowej nr. 2, mieszczących się przy ul. 11 listopada 10 na Pradze w lokalu fabryki Anczewskiego, 3) zamieszkałym w 8 i 9 dzielnicach 11 komisariatu — w komisji poborowej nr. 3 (ul. Huzarska 1, zabudowania I. dyw. art. konnej), 4) zamieszkałym w 3 i 4 dzielnicach 15 komisariatu — w komisji poborowej nr. 4 (ul. Żabkowska 40 na Pradze w lokalu spółdzielni krawieckiej p. f. „Ameryka”) oraz 5) zamieszkałym w 12 i 13 dzielnicach 7 komisariatu — w komisji poborowej nr. 5 (Dobra 72).

Z Polskiego Tow. Eugenicznego. Polskie Tow. Eugeniczne, propagując ideę najwłaściwszego wyboru zawodu urzędnika w dniu 21 b. m. w sobotę w lokalu gimnazjum żeńskiego Królowej Jadwigi (Ujazd. 40) o godzinie 7-iej wiecz. Wieczór Dyskusyjny dla pp. kierowników szkół powszechnych, na którym przemawiać będą: p. Marja Straburgerówna z Krakowa „O wyborze zawodu dla dziewcząt” oraz p. inżynier Leon Chrzczonowicz „O wyborze zawodu dla chłopców”. Po referatach odbędzie się dyskusja.

Podwieczorek Gruziński. Dnia 21 maja w salonych hotelu Angielskiego urzędnika Komitet Gruziński w Polsce przy pomocy gro-pana polek, na rzecz niezamożnych emigrantów gruzińskich podwieczorek taneczny, urozmaicony atrakcjami o charakterze narodowo - gruzińskim. Początek o godz. 6 popoł. Blizsze informacje telefonem nr. 119-11 i 32--11.

Osadnictwo polskie w Francji. Dnia 20 maja o godz. 8-iej w lokalu własnym (Al. Jeruzolimskie nr. 33) Polskiego Tow. Emigracyjnego odbędzie się konferencja poświęcona sprawie osadnictwa polskiego we Francji.

Konferencja rozpocznie się odczytem p. ministra Targowskiego.

# WYPADKI

## Z GŁODU.

Na ul. Rymarskiej przed domem nr. 3 upadł na chodnik i zasłabł nagle przechodzący wówczas Franciszek Żółtowski, bezrobotny. Lekarz Pogotowia stwierdził, że przyczyną zasłabnięcia było wycieńczenie z głodu, i po udzieleniu pierwszej pomocy, przewiózł chorego do domu.

## PRZY PRACY.

Przy ul. Elektralnej nr. 16 podczas pracy odniósł rany tłuczono palców prawej ręki tokarz, 22-letni Władysław Sciborski. Lekarz Pogotowia, po udzieleniu pomocy, pozostawił nieszczęśliwego na miejscu.

Na Wybrzeżu Kościuszkowskim przy przystani parostatków robotnik Dawid Rozenblat, w czasie pracy został przejechany przez wózek, doznał złamania prawej ręki. Pogotowie przewiozło Rozenblata do szpitala żydowskiego na Czystem.

## SMIERTELNE ZGNIECENIE W MAGLU.

Przy ul. Prostej nr. 4 wczoraj o godz. 9 rano w maglu elektrycznym zdarzył się tragiczny wypadek. Juljanna Szpakowska, matka właścicielki magli, w czasie maglowania bielizny, nie zdążyła w porę usunąć głowy, wskutek czego została przygnieciona między magiel, a poręcz. Wskutek zgniecenia głowy, Szpakowska zmarła jeszcze przed przybyciem lekarza Pogotowia.

## NAPAD NA WILŁĘ.

Nocy ubiegłej o godz. 12 i pół w Józefowie na wille Konstanta Pierzchmiewskiego napadło kilku bandytów, którzy steroryzowali domowników, zrabowali różne rzeczy i zbiegli. Zaalarmowany o godz. 3 w nocy komendant policji pow. Warszawskiego nadkomisarz Moritz, zawiadomił telegraficznie pięć sąsiednich posterunków. t. j. Falenicę, Otwock, Miłosną, Wawer i Kaczy-Dół, poczem niezwłocznie wyjechał na miejsce napadu. Pościg za rabusiami trwa.

## SAMOBÓJSTWO NA POWĄZKACH.

Wczoraj o godz. 6 w. Pogotowie Rantukowe zostało zaalarmowane o wypadku samobójstwa na Powązkach. Kiedy lekarz Pogotowia przybył, na ławeczce przed jednym z grobów zastał podtrzymywaną przez publiczność młodą, przystojną kobietę, widać się w bólach i cierpieniu. Skonstatowano, że desperatka napiła się esencji octowej. Wobec nieprzytomnego stanu w jakim się desperatka znajdowała, oraz braku dokumentów, nazwiska nie ustalono. W stanie ciężkim przewieziono ją do szpitala żydowskiego na Czystem.

## OSZUSTWO.

Marjanna Kijkowa, mieszkanka wsi Łyże pow. Kolińskiego, na Nowym Świecie przed domem nr. 70 sprzedała jakiejś kobiecie 9 i pół metra materiału na ręczniki wartości 12 zł., za które owa kobieta wręczyła Kijkowej zamiast banknotu 50-złotowego — 5 franków francuskich. Kijkowa wydała resztę z rzekomych 50 zł. i dopiero po odejściu oszustki przekonała się, że padła jej ofiarą.

## DEFRAUDACJA.

46-letni Jan Jakubiak, woźnica i inkasent piekarski Władysława Kobylńskiego zdefraudował 1.400 zł. gotówką, odebrane z gospód za dostarczone pieczywo.

## MEZOBÓJSTWO.

We wsi Bilczowie w pow. Stopańskim, Feliksa Wójcikowa uderzeniem siekiera pozbawiła życia swego męża Józefa — w czasie snu. Zabójstwa dokonała na tle stałej kłótni i bijatyki jej i całej rodziny. Zabójczyni przyznała się do zabójstwa, wyjaśniając, że mąż jej greził zabójstwem następnego nocy, jeżeli ona uprzedziła męża.

## ECHA POŻARU NA LOTNISKU.

Duchodzenie przeprowadzone przez zandarmierję i policję 16-go komisariatu ustaliło, że pożar wynikły w dniu 11 b. m. w tapierni i siodlarni Centralnych Warsztatów Lotniczych na lotnisku Mokotowskim spowodował robotnik Zakrzewski, który w czasie pracy palił papierosa. Straty wynoszą 100.000 zł.

## POŻARY.

W fabryce lakieru przy ul. Młynarskiej 30, należącej do Szymona Witenberga, wskutek zapalenia się oleju w dwóch kotłach wynikł pożar. Przed przybyciem straży, pożar ugasił miejsce wo robotnicy, posiłkując się aparatem „Minimaxem”. Wypadku z ludźmi nie było.

— Na VI posterunku kolejowym stacji głównej-towarowej na torach reperacyjnych przy warsztatach t. zw. Gregorowicza zapalił się wagon malarski. Pracownicy kolejowi przybyli parowozem z wodą i przy pomocy policji z 1 komisariatu kolejowego ogień ugasił przed przybyciem IV oddziału straży ogniowej.

# „FIDELIO” BEETHOVENA

(Z powodu wznowienia w Operze).

Wystawienie „Fidelio” w Warszawie w roku bieżącym, w roku, związanym z rocznicami obchodu stulecia śmierci Beethovena — jest obowiązkiem artystycznym naszej sceny. Wprawdzie o dwa miesiące zapóźno przypada nam w udziału święcić rocznicę beethovenowską w Operze, ale dobrze, że wogóle w tym sezonie jeszcze ją święcimy, że „Fidelio” na polskiej scenie będzie jednym głosem więcej, dorzuconym do ogólnie - europejskiego okrzyku na cześć wielkiego autora IX symfonji. Nie powiedzą przynajmniej złośliwi, że jeżeli „Parsifala” słuchaliśmy w rocznicę beethovenowską, to „Fidelio” należy się spodziewać w sto lat po śmierci Wagnera, czyli w 1983 roku. Rzeczywiście, czekać trzeba trochę za długo.

Niezależnie od tego, co nam przyniesie wznowienie dzieła, czy i o ile przedstawienie dzisiaj zapisze się dodatnio w szeregu wysiłków artystycznych naszej Opery, trzeba podkreślić, że „Fidelio”, jedyny utwór sceniczny, jaki wykonał Beethoven, zastępuje ze wszechmiar na uwagę. Jest ciekawym pomnikiem klasycznego niemieckiego „Singspielu” (części śpiewane przepłatają się z mówionymi), posiada w muzyce wiele miejsc pięknych, pełnych szlachetności i głębokiego dramatyzmu (pozątek aktu II), a nade wszystko jest świadectwem beethovenowskiej ideologii wyprzedzającej się wprawdzie z większą siłą w jego czysto instrumentalnych utworach, ale znajdującą i w pomysłach „Fidelio” ujęcie i niemało wyrazu. Próbowano inscenizować beethovenowskie „Ruiny ateńskie” i „Prometeusza”. Nie dało to jednak rezultatów zadowalających. Postaremu jednemu „Fidelio” utrzymuje się na scenie i zarówno Berlin, Wiedeń w marcu jak i my w dniu dzisiejszym tę właśnie operę wskrzeszamy aby uczcić na scenie Teatru Wielkiego rok beethovenowski.

Beethoven nie był „urodzonym dramatykiem”, jak Wagner, Puccini, Verdi, a przed nim Mozart czy Gluck. Sam się do tego przyznaje. Mówił o sobie, że gdyby mógł, nie pisałby nic innego jak symfonje, kwartety i utwory religijne. Zwierzenia podobne najlepiej charakteryzują kierunek skłonności twórczych autora. Opera nie była więc właściwym dlań polem działania. Ciekawe jest jednak, jak sam to uzasadnia, co myśli o swojej operze, „Moje „Fidelio” nie jest przez publiczność zrozumiane — uskarżał się Beethoven — ale ja wiem, że jeszcze będą tę operę cenić; zresztą dobrze nie wiem, ile ono jest warte i wiem również, że symfonia to mój żywioł. Kiedy ona dźwięczy to słyszę zawsze pełnię orkiestry, od instrumentalistów mogę wszystkiego wymagać, a w kompozycji wokalne muszę się stale pytać: „czy to możliwe do śpiewania?”

Słowa te mówią nam, jak krytycznie odnosił się Beethoven do siebie i swoich dzieł. H. Dor.

## Robotnicy popierajcie swoje pismo

## MATERIAŁY BUDOWLANE

Wapno, cement, cegłę ogniotrwałą, glinę i t. p. poleca Cempel, Sewerynow 12, tel. 252-35.

## Dr. Jan Ałapin Poszukiwani

Królewska 31. Stelmasi na roboty powozowe i samochodowe, stolarze budowlani, litograf, kapełuszownicy meşcy, drukarze (grobenglerzy), krawiec meşki samodzielný, robotnik obrzany z fabrykacją sznurów elektrycznych majster-kierownik do samodzielnego obsługi 2 kielarek, blacharze, mechanik monter na maszyny „Renol”, elektromonter obznajmiony z galvanizacją cynkograf trawlarz do prowadzenia kliszarni malej, mechanik do lokomobili „Lanza” oraz na wyjazd marszynista na walce drogowe, frezer do obsługi uniwersalnej frezarki żelaza, tokarz maszynowy do obróbki kł odwrotnych części maszynowych. Wiadomości: Urząd Pośrednictwa Pracy — Ciepła 21.

## MEBLE

rozmaite, otomany, wyprządaje najtaniej, życzącym ratami. Najdogodniejsze warunki. SOLNA 18 m. 4.

## Ogłoszenia drobne

Patefony, Parlofony, instrumenty w wielkim wyborze oraz płyty najnowszych nagranych na dogodnych warunkach po cenach najniższych poleca Felgenbaum, Bieleńska 1.

## DRUKARNIA

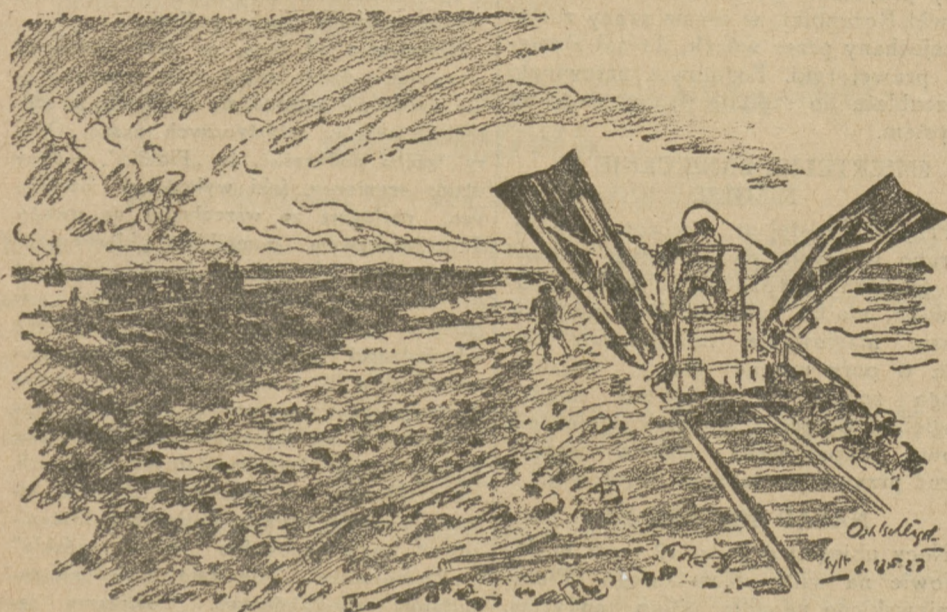
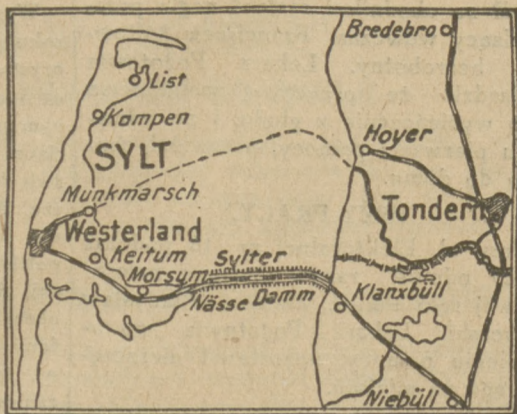
„ROBOTNIKA”  
Wykonywa wszelkie roboty w zakresie drukarstwa wchodzące. Przyjmuje do druku DZIENNIKI, TYGODNIKI, MIESIĘCZNIKI. Ceny niskie. WARSZAWA, ul. WARECKA 7.

## ZE ZDOBYCZY PRACY I TECHNIKI

Wał kolejowy długości 12 kilometrów łączy wyspę z lądem

Na prawo widzimy mapkę, przedstawiającą wyspę Syll (w sąsiedztwie Danii), którą obecnie połączono wałem ziemnym z lądem niemieckim. Wał ten liczy 12 kilometrów długości, podnoże ma 50—60 metrów szerokości i zwęża się do 11 metrów na 3.200.000 metrów sześć. ziemi, do zabrukowania 300 tys. ton kamienia. Koszt wyniósł 18,5 milionów marek.

Na dole szkic, przedstawiający pracę na błotnym terenie.



## Triumf myszki nad słoniami

Gdy się chce określić stosunek słabości czy siły, używa się często porównania myszy ze słoniem. Porównanie to okaże się niezupełnie słuszne. Coprawda mysz nie zwyciężyła słonia „na pięści”, ale zmusiła go do ucieczki. Mysi ludek będzie się przez długi czas szczylił tym triumfem.

Działo się to w Wirginii (w Ameryce), dokąd przyjechał cyrk wędrowny — dla zaprezentowania swego ciekawego programu z dużym transportem lwów, tygrysów, słoni i t. d. W dzień przed występem oprowadzano po mieście 3 wielkie słonie indyjskie, które prowadziło dwóch cyrkowców i miały zawieszoną afi-

szę reklamową z programem widowiska cyrkowego. Szły wielkie szare cielska flegmatycznie, wolno przez najgłośniejsze ulice miasta, a ludzie patrzyli się z wielkim zaciekawieniem.

Wtem przebiegła niepostrzeżenie myszka w poprzek ulicy. Słonie, które mają na ogół dość słaby wzrok, tak się przeraziły, że wyrwały się z rąk wartowników i w ciężkim galopie zaczęły uciekać, szercząc popioch i zamieszanie na ulicy. Jeden z nich wpadł na chodnik i strącił kobietę. Dopiero przy pomocy straży ogniowej i policji udało się uspokoić obywateli, przestraszonych przez myszkę.

## Największe uniwersytety świata.

Argentyńska Akademia Nauki dokonała statystyki porównawczej największych uniwersytetów z 1913 r. i 1923 r. W 1913 r. było 31 uniwersytetów, posiadających ponad 4000 słuchaczy, z czego wypadło na Europę 54,8 proc., a na Amerykę 41,9 proc. Najwięcej słuchaczy w 1913 r. miał Paryż: 17.400. W 1923 r. sytuacja się zmieniła na korzyść Ameryki. Od tego roku największą uczelnią jest uniwersytet Columbia w Nowym Jorku, posiadający 32 tys. słuchaczy. Za nim dopiero idzie Paryż z 22 tys., potem idą kolejno 9 uniwersytetów amerykańskich, następnie Bukareszt z 10.858, Moskwa z 10.579, Berlin z 10.566, Warszawa z 8.800 i in. Oczywiście liczby te wzrosły dziś b. znacznie np. w Warszawie. Jednakże faktem niezbitym jest, że jeśli chodzi o liczbę studentów, Ameryka bije Europę i na tem nawet polu.

## ZŁOTE MYŚLI

Poezi i idealisci skarżą się na brak poezji i siły idealnej w naszym życiu. Są oni tylko niedostatecznie rozwinięci, aby zauważyć tę olbrzymią poezję, która cechuje nasz moment i głębokością swą przewyższa wzory i normy dawnych poetyckich epok. Tak jest. Nie wrócimy i nie możemy wrócić do żadnego momentu zwyciężonego. Każdy moment ludzkiego życia ma w sobie poezję, wytwarza ją. Poezja — to jest przejęcie się chwilą. Człowiek zaś jest tak bogatą i szlachetną istotą, że ożywia wszystko. Na dnie ostatecznego pogębienia znajduje jeszcze możliwość kochania czegoś, życia w czemś, w jakimś okrucieństwie, w swobodzie.

Stanisław Brzozowski.

Czem jest konieczność, powiedziec tylko może człowiek etyczny i dumny. Kazimierz Przerwa-Tetmajer.

## Z OBRAD GENEWSKICH



Prof. Cassel, głośny ekonomista szwedzki, pierwszy zabrał głos w dyskusji generalnej na konferencji ekonomicznej w Genewie. Podkreślił on katastrofalne skutki tendencji monopolistycznych w produkcji światowej.

## Z RADJOSTACJI HUMOR ZAGRANICZNY



— Przepraszam bardzo, prosilibym państwa, by wstali na chwilę.  
— Dlaczego?  
— Chciałbym tylko jeszcze nakleić kartkę z napisem: świeżo malowane...

Już wyszła z druku praca tow. Ignacego Daszyńskiego p. t. „W pierwszą rocznicę przewrotu majowego”. Nakładem Księgarni Robotniczej w Warszawie, Warecka 9. Cena tylko 1 zł.

## ZATARG ANGIELSKO-SOWIECKI



Rysunek przedstawia gmach firmy sowieckiej Arcos, gdzie odbyła się rewizja policyjna z rozkazu angielskiego min. spr. wewnętrznych, oraz tłum ludzi pod budynkiem.

## Nie będzie ani Kuchen ani gospodyń

Walka z niewolnictwem kuchennym kobiet

Uczony francuski dr. Henri Dejust, jest kierownikiem laboratorium do badania środków spożywczych przy paryskim instytucie im. Pasteura. Wystąpił on gwałtownie przeciw obecnej organizacji gospodarstwa domowego. Twierdzi on, że „gotowanie w domu jest skandal XX wieku i należy je zaliczyć do pozostałości z czasów jaskiniowych”. Dr. Dejust proponuje aby zastąpić kuchnię t. zw. „zakładami żywnościowymi”, kierowanymi przez doświadczonych fachowców.

Uczony ten ogłosił szereg artykułów w prasie paryskiej, w których pisze m. in.: „Wyzwolenie i równoprawienie kobiety wtedy dopiero urzeczywistni się, gdy pozbędzie się niewolniczego jarzma kuchni. Dzisiaj gdy kobieta traci 3—4 godzin na samo kupno artykułów spożywczych, aby je potem z targu w ciężkim koszu do domu dźwigać i ugotować, — traci ona nie tylko wiele czasu kobiecego w oczach męża, ale nie znajduje żadnej przyjemności w jedzeniu potraw, przez nią przyrządzonych.

Nazywamy ją grzecznie „panią domu” albo „gospodynią”, gdy należałoby się jej raczej miano niewolnicy

pieca kuchennego. Praca ta niszczy jej zdrowie i urodę i wpływa na przytępienie jakichkolwiek pragnień i fantazji”.

„Zakład żywnościowy” będzie zdaniem d-ra Dejusta — największym biogospodarstwem dla życia kobiecego.

Pewne konsorcjum francuskie uruchomi za parę miesięcy taką fabrykę tytułem próby. Na czele będzie stał jeden z najwybitniejszych kucharzy paryskich, który będzie układał receptę gotowania. Specjalny chemik będzie kontrolował składki żywnościowe. Około 10 tys. rodzin będzie mogło korzystać z takiej jednej fabryki.

Każda rodzina telefonicznie zamówi potrawy, jakich pragnie, a specjalnie wewnątrz parą ogrzewane auto ciężarowe przywiezie gotowe już dania obiadowe czy jakiegokolwiek inne. Zdaniem d-ra Dejusta rozwiązanie to jednocześnie zawiąże sprawę służby domowej. „Wogóle będzie to wielki krok naprzód w rozwoju ludzkości i bodaj że najważniejszy fakt od czasu walki Lincolnna o zniesienie niewolnictwa murzynów”.

## TEATR I MUZYKA

### Dzisiaj w teatrach miejskich

Wielki o 8-iej „Fidelio”

Narodowy o 8-iej „Farys”

Letni o 8-iej „Premjer”

Teatr Wielki. Z racji 100-tniej rocznicy śmierci Ludwika van Beethovena dane będzie dziś wieczorem o godz. 8-iej uroczyste przedstawienie opery „Fidelio” poprzedzone słowem wstępnym prof. St. Niemirowskiego.

Jutro opera Czajkowskiego „Dama pikowa”.

Teatr Narodowy. Dzisiaj „Farys”.

Teatr Letni. Dzisiaj i dni następnych „Premjer”.

Teatr Polski. Codziennie „Wieża Babel” Słonimskiego.

Teatr Mały. Codziennie „Nie trzeba się niczemu dziwić”.

Teatr Cwilklińskiej i Fertnera. Dzisiaj komedia A. Birabeau p. t. „Statystki”.

Teatr Nowości. Występy trupy „Cosmopolitain Revue”.

Teatr Odrodzony (na Pradze). Dzisiaj premiera „Marcin Luba”.

Qui Pro Quo. „Sałatka majowa”.

Teatr „Perskie oko”. „Warszawa znów się bawi”.

Teatr „Nietoperz”. Dzisiaj i codziennie „Wybory do wyborów”.

Teatr Olimpia. Dzisiaj premiera rewii w 6 częściach p. t. „Dorosłym wstęp wzbroniony”.

Dolina Szwajcarska. Na dzisiejszym koncercie, orkiestra pod dyrykcją A. Sienkowskiego wykona utwory Moniuszki, Chopina, Gounoda, Meyerbeera, Bizet'a i in. Solistami zaś będą: C. Jankiewiczowa, artystka opery charkowskiej i tenor W. Brogły.

Festiwal koncertu w Konserwatorium. W sobotę dnia 21 maja r. b. odbędzie się w Konserwatorium koncert z udziałem artystów stolicy z programem złożonym z popularnych arji operowych i pieśni.

Jubileusz prof. Ludwika Ursteina. Zapowiedziany na piątek obchód jubileuszowy 35-letniej pracy prof. Ludwika Ursteina wzbudził zainteresowanie. Jubileusz ten odbędzie się w Filharmonii. Główną rolę odegra śpiewaczka Ada Sari, a obok niej orkiestra pod dyrykcją Grzegorza Fitelberga, wreszcie sam jubilat, który wespół z pp. Ozimińskim (skrzypce) i Budkiewiczem (wiolonczela) odegra piękne trio fortepianowe Czajkowskiego.

## Z teatrów świetlnych.

Apollo. „Uśmiech losu”. Stylowy. „Doni warjatów” z Lon Chaneyem.

Komedja. „Flirt i godziny urzędowe”.

Splendid. „Jej królestwo”.

Filharmonja. „Skłamałam” i „Szał tańca”.

Wodewil. „Rozwódka z temperamentem”.

Palace. „Uśmiech losu”.

Pan. „Szalona przysięga”.

Casino. „Ognia”.

Światowid. Pat i Patachon.

Corso. „Ojcowie i dzieci”.

Kinematograf miejski. „Dziewczę z północy”.

## ZE SPORTU

### STAN MISTRZOSTW LIGI

Po ostatniej serii rozgrywek kolejność drużyn w tabeli przedstawia się następująco:

Wisła	11 pkt.	(19:9),
Ł. K. S.	9	(12:5),
T. K. S.	9	(17:18),
I F. C.	8	(13:2),
Polonia	8	(14:12),
Czarni	6	(13:8),
Warta	6	(12:9),
Legia	6	(15:14),
Warszawianka	5	(12:17),
Ruch	4	(6:13),
Pogoń	3	(4:6),
Turyści	3	(9:16),
Hasmonea	2	(4:6),
Jutrzenka	1	(3:18).

W nadchodzącą niedzielę odbędą się następujące spotkania: Polonia — Ruch w Warszawie; Wisła — Warta w Krakowie; I F. C. — Warszawianka w Katowicach; Hasmonea — T. K. S. we Lwowie; Pogoń — Ł. K. S. w Łodzi; Turyści — Czarni w Łodzi.

### ROBOTNICZA REWJA SPORTOWA W KRAKOWIE.

W niedzielę odbyła się w Krakowie robotnicza rewja sportowa zorganizowana przez R. K. S. „Legia”, która wskazuje na niezmiernie szybki rozwój sportu robotniczego w Krakowie. Poniżej podajemy wyniki ważniejszych imprez:

LEKKA ATLETYKA: Bieg na 3.000 mtr. 1) Kaczor, 2) Łęcki; bieg na 1500 mtr.: 1) Michalik, 2) Lappe II; Skok w dal: 1) Mytar — 5,50 m., 2) Węglarz — 5,29 m., 3) Ostromecki — 5,20 m.

Sekcja zorganizowała również pierwszy w Krakowie oddział chłopców do lat 14. Pierwsze ćwiczenia dały następujące wyniki: Skok w dal: 1) Porecki — 3,80, 2) Borecki 3,57; bieg na 50 m.: 1) Porecki, 2) Paścika.

PIŁKA NOŻNA. Legia — Bochnia 3:1. Przed przerwą przewaga Bochni w drugiej

zas połowie — Legia. Legia II — Krowdrza II 5:1. Zasłużona wygrana Legii, która miała zdecydowaną przewagę. Legia III — Victoria 7:1.

PIŁKA RĘCZNA: Zawody propagandowe pomiędzy drużyną footballową a lekkoatletyczną zakończyły się wynikiem nierozstrzygniętym 3:3.

KOLARSTWO: W zawodach kolarskich urządzonych przez Sokół - Podgórze na dystansie 30 km. zajął 2ak drugie miejsce a Kolek trzecie. W biegu dla nowicjusów zaś zajął Onyńkiewicz drugie miejsce.

## Z RADJOSTACJI WARSZAWSKIEJ.

PIĄTEK.

12.00 — Komunikat lotniczo - meteorologiczny. 15.00 — Komunikat gospodarzy i lotniczo - meteorologiczny. 16.30 — Komunikat harcerski. 16.45 — 17.10 Odczyt p. t. „Polski dorobek lotniczy na tle wystawy lotniczej” (dział „Lotnictwo”), wygłosi p. Stanisław Florjanowicz, prez. Stoł. Kom. L. O. P. P. 17.00 — 17.35 Pogadanka p. t. „Maeterlinck o termitach” — wygłosi prof. A. Czartkowski. 17.40 — Koncert popołudniowy kameralny. Wykonawcy: Anna Seidler - Peche (śpiew), Janina Wysocka - Ochlewska (fortepian) i Tadeusz Ochlewski (skrzypce). 18.40 — 19.00 Odczyt p. t. „Jak wyzyskać sport piwacki dla celów użytkowych” — wygłosi p. Bohdan Domosławski (dział „Sport i wychowanie fizyczne”). 19.00 — 19.25 Odczyt p. t. „Sprawa włościńska w Polsce porobio-rowej” — wygłosi dr. S. Roslaniec (dział „Rolnictwo”). 19.55 — Komunikat rolniczy. 20.15 — Transmisje koncertu symfonicznego z Filharmonii Warszawskiej.

### CZYTELNIA PISM T. U. R.

Czytelnia pism T. U. R. nieczynna będzie do dnia 23 maja r. b.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnienia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr. CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 40, za tekstem gr. 15, komunikaty i nadesłane gr. 60, nekrologi gr. 15, drobne za wyraz gr. 15. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy o 50 proc. taniej. Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych 10-szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.